

Jsme na osmém místě v růstu stavebnictví v EU

TISK, Datum: 23.10.2018, Zdroj: Stavitel, Strana: 26, Autor: -jik, Vytištěno: 7 800, Vydavatel: Business Media CZ, spol. s r.o., Rubrika: Příloha - Časopis českého stavebnictví - ročenka TOP 2018

CÍLEM JE ZRYCHLENÍ POVOLOVÁNÍ STAVEB

TISK, Datum: 23.10.2018, Zdroj: Stavitel, Strana: 14, Autor: JIŘÍ VAVROŇ, PRÁVO, Vytištěno: 7 800, Vydavatel: Business Media CZ, spol. s r.o., Rubrika: Příloha - Časopis českého stavebnictví - ročenka TOP 2018

Klimatizace nejen pro Prahu

TISK, Datum: 19.10.2018, Zdroj: ASB, Strana: 6, Autor: JAN TESAŘ, Vytištěno: 4 500, Prodáno: 136, Vydavatel: Jaga Media, spol. s r.o., Rubrika: Fokus

Města se o svém rozvoji nebaví s občany, to je špatně, říká architekt [URL](#)

WEB, Datum: 27.10.2018, Zdroj: regiony.impuls.cz +2, Autor: Iveta Lhotská, Návštěvnost: 54 370

Obsahové duplicity: 27.10.2018 - idnes.cz [URL](#) , 22.10.2018 - Mladá fronta DNES

V architektuře má Plzeň na víc

TISK, Datum: 01.11.2018, Zdroj: Mladá fronta DNES, Strana: 16, Autor: Jan Vitinger, Vytištěno: 150 328, Prodáno: 123 870, Vydavatel: Mafra, a.s., Rubrika: Kraj Plzeňský

To se povedlo! Nejkrásnější rekonstrukce

TISK, Datum: 30.10.2018, Zdroj: Barbar!, Strana: 18, Autor: MARKÉTA MAZANCOVÁ, Vytištěno: 15 000, Vydavatel: Jan Štifter, Rubrika: Architektura

Soutěž na sídlo České spořitelny vyhráli architekti z Česka a Rakouska [URL](#)

WEB, Datum: 23.10.2018, Zdroj: e15.cz, Autor: Daniel Novák, Návštěvnost: 4 428 212, Vydavatel: CN Invest, a.s.

Architektonické soutěže – originalita versus klasika

TISK, Datum: 22.10.2018, Zdroj: E15, Strana: 29, Autor: Denisa Holajová, Vytištěno: 30 013, Prodáno: 11 497, Vydavatel: CN Invest, a.s., Rubrika: special

Architekti zažalovali město

TISK, Datum: 23.10.2018, Zdroj: Brněnský týden, Strana: 9, Autor: (ega), Vydavatel: VLTAVA LABE MEDIA, a.s.

Novým městským architektem Vysokého Mýta je Jakub Chobotský

AGENCY, Datum: 25.10.2018, Zdroj: Zpravodajství ČTK, Infotype: Nepojmenováno, Data importu: 26.10.2018 05:54, Vydavatel: ČTK, Rubrika: pol pod kul

Labe po letech dohadů překlene nová lávka

TISK, Datum: 31.10.2018, Zdroj: Hradecký týden +3, Strana: 2, Autor: PETR VAŇOUS, Vydavatel: VLTAVA LABE MEDIA, a.s., Rubrika: Zprávy z okresu

Obsahové duplicity: 26.10.2018 - Rychnovský deník, Krkonošský deník, rychnovsky.denik.cz [URL](#)

V Brodě odhalí kontroverzní pomník. Kritikům připomíná větrnou zábranu [URL](#)

WEB, Datum: 27.10.2018, Zdroj: regiony.impuls.cz +1, Návštěvnost: 54 370

Obsahové duplicity: 27.10.2018 - Mladá fronta DNES

Vítěz Kaplického stipendia jede na stáž do Londýna [URL](#)

WEB, Datum: 25.10.2018, Zdroj: archiweb.cz +1, Autor: Jan Kaplický, Návštěvnost: 193 815

Obsahové duplicity: 24.10.2018 - Zpravodajství ČTK

Poslední cesta zavede truchlící do nové smuteční obřadní síně [URL](#)

WEB, Datum: 25.10.2018, Zdroj: valassky.denik.cz +1, Návštěvnost: 71 000, Vydavatel: VLTAVA LABE MEDIA, a.s.

Obsahové duplicity: 25.10.2018 - Zlínský deník

Výsledky mezinárodní architektonické soutěže na školu v Praze-Troji [URL](#)

WEB, Datum: 23.10.2018, Zdroj: earch.cz, Autor: Ccea Moba, Návštěvnost: 44 272

Nadace Proměny Karla Komárka do konce roku rozhodne, jestli Most získá peníze na obnovu parku střed v centru města

RÁDIO, Datum: 19.10.2018, Zdroj: ČRo Sever, Strana: 3, Provozovatel: ČESKÝ ROZHLAS

Igor Machata vítězem 19. ročníku Přehlídky diplomových prací [URL](#)

WEB, Datum: 23.10.2018, Zdroj: asb-portal.cz, Návštěvnost: 97 182, Vydavatel: JAGA GROUP, s. r. o.

Jsme na osmém místě v růstu stavebnictví v EU

TISK, Datum: 23.10.2018, Zdroj: Stavitel, Strana: 26, Autor: -jik, Vytlačeno: 7 800, Rubrika: Příloha - Časopis českého stavebnictví - ročenka TOP 2018

České stavebnictví bylo v prvním pololetí mezi 28 zeměmi Evropské unie na osmém místě. V porovnání s prvním čtvrtletím roku si sice ČR o jednu příčku pohoršilo, ale oproti loňskému roku je na tom o deset míst lépe. Vyplývá to z údajů evropského statistického úřadu Eurostat. V zemích EU stavebnictví v prvním pololetí vzrostlo v průměru o 2,5 procenta.

Nejvíce vzrostlo stavebnictví v Lotyšsku, a to o více než třetinu. Následovaly Polsko s růstem 23 procent a Estonsko s 21 procenty. Nad unijním průměrem bylo 19 zemí z 28. Jen velmi mírně rostlo stavebnictví třeba ve Švédsku, kde růst dosáhl pouze 0,1 procenta, a pokles zaznamenaly jen dvě země unie. V Řecku činil pokles 2,6 procenta a ve Francii 1,1 procenta.

Sedm z osmi zemí s nejvyšším meziročním růstem stavebnictví je z bývalého východního bloku. „Výraznější dynamika stavebnictví v novějších členských zemích EU je obecnějším trendem. Ze zemí, které byly členy EU už před rokem 2004, vykazují nadprůměrný růst pouze Irsko a Nizozemsko,“ sdělil analytik společnosti Czech Fund Lukáš Kovanda.

Doháníme Evropu

Novější země podle něj dohánějí ekonomicky vyspělejší státy unie. „A tento trend je podpořen čerpáním peněz z evropských fondů, které je v novějších členských zemích souhrnně citelnější, neboť jim jsou v rámci současného programového období přidělovány relativně vyšší prostředky než vyspělejší zemím,“ doplnil Kovanda.

Ředitel analytické společnosti CEEC Research Jiří Vacek uvedl, že české stavebnictví aktuálně roste nejrychleji za posledních deset let. „Daří se i exportu stavebních prací, nicméně výkon sektoru táhne zejména domácí poptávka. Ta je silná jak u soukromých, tak u veřejných investorů,“ uvedl Vacek. Další růst je podle něj omezený nedostatkem kapacit. Jak uvádí nejnovější analýza CEEC Research, kapacity stavebních firem jsou naplněny na 99 procent.

„Stavebnictví je klasickým cyklickým odvětvím, které v ekonomicky příznivých časech prudce roste, ale v době

krize se propadá. České stavebnictví není schopno zvýšenou poptávku plně uspokojit. Na trhu práce je nedostatek stavebních dělníků, firmy bojují s nedostatkem stavebního materiálu a na stavební práce se tvoří pořadníky. Kdyby se podařilo odstranit limity růstu českého stavebnictví, mohli bychom prožít zlatou éru rozvoje naší země," dodal analytik BH Securities Štěpán Křeček. *

podají-li se změna zákona, bude se stavět rychleji Změna stavebního zákona, kterou připravuje ministerstvo pro místní rozvoj, zjednoduší přípravu silničních staveb. Řekl to generální ředitel Ředitelství silnic a dálnic ČR (ŘSD) Jan Kroupa.

Podle představ ministerstva by po změně zákona stačilo k zahájení stavby vyjádření jednoho úřadu a získání jednoho povolení.

„Nový stavební zákon by měl zjednodušit všechny procesy a vyjádření, protože v současné době máme desítky jednotlivých stanovisek a správních rozhodnutí k tomu, abychom vůbec mohli požádat o územní rozhodnutí nebo stavební povolení,“ řekl Kroupa. Chystaná změna zákona má podle něj velký potenciál, a to nejen pro liniové dopravní stavby, ale obecně pro celý sektor stavitelství.

Změnu příslušných zákonů považují dopravní odborníci za nejlepší cestu, jak v rozumné době dostavět páteřní dopravní infrastrukturu v České republice. Jejich současná podoba podle nich způsobuje, že některé projekty nabírají zpoždění až deset let. Proto prý hrozí, že se ČR nepodaří čerpat na některé důležité investice evropské dotace a vše bude muset hradit z národních zdrojů. „Musíme mít takové zákony, které primárně hájí zájmy naprosté většiny lidí.

Aktivisté schovávající se za křečky nesmí mít takové možnosti. Současný stav, kdy skupinka jednotlivců může obstrukcemi mařit naprosto klíčové stavby, není normální,“ uvedl předseda Sdružení pro rozvoj dopravní infrastruktury na Moravě Libor Lukáš.

meziroční změna výkonu
stavebnictví v zemích eu
v 1. pololetí
Země (v procentech) inDex
Lotyšsko 33,3
Polsko 23,3
Estonsko 20,5
Maďarsko 19,1
Litva 17,9
Slovinsko 17,3
Irsko 13,5
Česko 8,9
Malta 8,2
Nizozemsko 7,9
Rakousko 7,7
Slovensko 7,0
Lucembursko 5,2
Kypr 5,1
Dánsko 4,2
Španělsko 3,8
Bulharsko 3,2
Portugalsko 3,2
Chorvatsko 3,0
Německo 2,4
Belgie 1,7

Itálie 1,1
Velká Británie 0,6
Finsko 0,5
Rumunsko 0,3
Švédsko 0,1
Francie -1,1
Řecko -2,6
Zdroj: Eurostat

CÍLEM JE ZRYCHLENÍ POVOLOVÁNÍ STAVEB

TISK, Datum: 23.10.2018, Zdroj: Stavitel, Strana: 14, Autor: JIŘÍ VAVROŇ, PRÁVO, Vytlačeno: 7 800, Rubrika: Příloha - Časopis českého stavebnictví - ročenka TOP 2018

Na příspěvek ministryně Kláry Dostálové a poslední mezititulek navazujeme jejím rozhovorem, který poskytla deníku Právo.

* **na začátku září jste předložili návrh, co vše byste v rámci rekodifikace chtěli udělat. ten jste umístili na své webové stránky, kde se každý může přihlásit se svými připomínkami. Jaký bude další postup?

Nejdříve ještě letos na podzim chci připravit fikci souhlasu závazného stanoviska dotčeného orgánu; uvažujeme o lhůtě 60 dnů, do kdy musí dotčený orgán vydat závazné stanovisko. Pokud závazné stanovisko nevydá, bude to znamenat, že se stavebním záměrem souhlasí bez podmínek. Dále budeme odstraňovat nesystémové věci, které se do zákona dostaly takzvanou poslaneckou iniciativou. Budeme zavádět národní dokumentaci, aby strategické záměry vlády nebyly závislé na plánování územně samosprávných celků, a zavedeme geoportál, aby se díky digitalizaci dostávaly příslušné orgány k dokumentům snadno a rychle. Současně ministr dopravy Dan Ťok předkládá svoje návrhy v rámci zákona 416 o urychlení dopravních staveb, které by měly urychlit výstavbu liniových staveb v jeho resortu. S ministerstvem dopravy spolupracujeme a v rámci této novely zákona předložíme i své návrhy. Tím otevřeme debatu o změnách ve stavebním zákoně. Věcný záměr nového stavebního zákona pak bude hotov v říjnu 2019.

* **stavební zákon je i územní plánování, bude se tam něco měnit, kromě nadřazení státních zájmů?

Určitě. V rámci rekodifikace nového stavebního zákona bude nutné změnit asi 80 zákonů. Cílem je jeden úřad, jedno razítko, jedno povolení.

* **co když se třeba obec rozhodne, že potřebuje postavit nějaký objekt mimo zástavbovou zónu zanesenou v územním plánu?

Kde bude co stát, je záležitostí obcí, nikdo jim nebude říkat a nařizovat, co kde smí stát. Záleží na obcích, jak si stanoví zastavovací zóny, aby se v budoucnu samy neomezily ve svých plánech. Na druhou stranu musíme vidět, že územní plánování zase chrání i zemědělskou půdu před divokou zástavbou. Proto ministerstvo pro místní rozvoj nyní vyhlašuje dotace na brownfieldy, protože než opravovat zchátralou nemovitost, je pro obec levnější stavět na zelené louce. Což také brání zahušťovat centra měst a obcí a umožňuje posunout výstavbu směrem z center.

* **chystáte se spustit i program výstavba, který má obcím pomoci s financováním sociálního a nájemního bydlení. kdy odstartuje?

Reálně program spustíme příští rok v březnu. Zájem měst a obcí je velký, to je jednoznačný poznatek. Většina starostů se ale touto problematikou chce zabývat až po říjnových volbách, až se ustaví nová politická reprezentace s delším mandátem. Obce musí mít možnost připravit projekty pro čerpání peněz.

* **ke spuštění programu ale zatím chybí legislativa. Jak to chcete řešit?

Program bude uveden do života formou vládního nařízení. Do meziresortního řízení bude návrh nařízení odeslán 15. prosince. Na jeho schválení vládou je tedy ještě dost času. V případě sociálních bytů počítáme s investiční dotací až do výše 100 procent uznatelných nákladů.

* **Řešení sociálního bydlení bude tedy probíhat formou vládních vyhlášek? Znamená to, že zákon o sociálním bydlení je zatím odložen?

Připravili jsme věcný záměr zákona, avšak ukázalo se, že jeho podstatou je povinnost obcí stavět sociální byty. Obce se logicky zákonné povinnosti brání s odkazem na to, že samozřejmě sociální byty potřebují, ale také nejlépe znají své skutečné potřeby. Domluvili jsme se, že odstartujeme výstavbu sociálních bytů vládním nařízením s dotačním programem. Takže pokud bude fungovat tento systém, obce za podmínek dotačního programu začnou byty stavět a o lidi s bytovými problémy se budou starat. Nevidíme proto důvod, proč bychom museli zákon o sociálním bydlení urychleně prosazovat, když se konečně začnou stavět sociální byty. Na tento program se pak bez problémů mohou napojit aktivity ministryně práce a sociálních věcí Jany Maláčové. Navíc už bude znát konkrétní potřeby sociálních bytů v obcích i a na ně napojené sociální práce s budoucími uživateli těchto bytů. Na příští rok zatím počítáme se třemi miliardami korun. Z toho dvě miliardy by měly jít na dotace do sociálního bydlení a miliarda na zvýhodněné úvěry pro obecní nájemné bydlení.

* **na co půjdou peníze použít?

V případě sociálních bytů počítáme s investiční dotací až do výše 100 procent uznatelných nákladů. V případě výstavby obecních nájemních bytů pro nízkopříjmové rodiny, matky samoživitelky s dětmi či seniory a další osoby mohou obce využít nízkouročený úvěr ze Státního fondu rozvoje bydlení s úrokem ve výši referenční sazby Evropské unie. Obce mohou využít i komerční úvěry nebo vlastní zdroje. Přitom bude umožněna kombinace investiční dotace a zvýhodněného úvěru. Obce si samy rozhodnou, jakou formu výstavby budou preferovat i jaký způsob financování si zvolí. Rozhodně nebudeme proti. Financování komerčními úvěry může některá města a obce, které mají dobrou bonitu, vyjít dokonce levněji než s referenční sazbou Evropské unie.

Klimatizace nejen pro Prahu

TISK, Datum: 19.10.2018, Zdroj: ASB, Strana: 6, Autor: JAN TESAŘ, Vytiskeno: 4 500, Prodáno: 136, Rubrika: Fokus

Letošní léto bylo nejteplejší za uplynulých 244 roků. Ještě než vypuklo, Rada hlavního města Prahy v červnu schválila Implementační plán Adaptační strategie hl. m. Prahy na klimatickou změnu pro roky 2018 a 2019. Plán zdůrazňuje mimo jiné potřebu výstavby a renovace energeticky úsporných budov, šetrného hospodaření se šedou a dešťovou vodou a instalace zelených střech a fasád.

Aliance Šance pro budovy, která sdružuje oborové asociace zabývající se energeticky úspornými budovami, konstatuje, že všechny výše uvedené body mají přímý vliv na kvalitu života uvnitř budov i v jejich vnějším okolí. Prvním cílem plánu je „snížení negativního vlivu extrémních teplot a městského tepelného ostrova opatřeními zvyšujícími podíl přírodě blízkých ploch ve městech, vytváření a udržení systémů ekologické stability“. Cíl by měl být naplněn mimo jiné zřizováním zelených střech a fasád, které fungují jako přírodní chlazení budov a zvyšují energetickou efektivnost staveb. „Na území Česka jich v loňském roce vyrostlo o polovinu více než v roce 2016. Konkrétně to bylo 195 000 čtverečních metrů. Většina investorů je zatím soukromá,“ dodává k tématu Petr Holub, ředitel aliance Šance pro budovy. Dopady přívalových dešťů, povodní a dlouhodobého sucha pomáhají řešit zádržné systémy na dešťovou vodu a systémy hospodaření se šedou vodou. Také tyto systémy se celkem úspěšně ujímají. Zřizují se ve veřejných budovách, například v projektu Rustonka developera J&T Real Estate, který vyrůstá v pražské Libni, nebo ve velké stavbě hotelu Mosaic House u Karlova náměstí. Jsou ale také součástí například rezidenčního projektu Botanica, který letos na jaře zkolaudoval developer Skanska. Třetí cíl

se týká snížení energetické náročnosti Prahy a podpory adaptace budov s využitím energeticky úsporných technologií, jako jsou rekuperace, fotovoltaické panely, izolace fasád či vnější stínění budov. Neboť je jisté, že budovy, které málo energie spotřebují, jí také málo předávají do okolí. Je důležité a pozoruhodné, že opatření reagující na klimatické změny ve stavebnictví, na rozdíl od jiných odvětví, jako jsou například doprava nebo zemědělství, fungují. Technologie a materiály jsou dostupné, jsou účinné a mají rozumnou ekonomickou návratnost.

Pomalou s tím vedrem

Průměrná teplota letošního rekordního léta dosáhla 22,7 stupně. V roce 2003 to bylo 22,4 °C, před 184 lety, v roce 1834, bylo v Klementinu naměřeno čtvrté nejteplejší léto v historii s průměrnou teplotou 22,1 °C. Klimatolog Vítězslav Kremlík tato pozorování komentuje takto: „Podle Klementina byly kolem roku 2000 stejné teploty jako v době po zrušení nevolnictví. Takže po 200 letech emisí skleníkových plynů jsme měli v Praze skoro stejnou teplotu jako v preindustriální éře. Teprve posledních pár let je teplejších. Přičemž lze předpokládat, že za část oteplení nemůže změna klimatu, ale vliv městského tepelného ostrova. Před dvěma sty lety nebylo ve městech tolik asfaltu a betonu, automobilů a motorů, které jsou zdrojem tepla.“ I když připustíme, že klima se mění jaksi samo od sebe, je jisté, že ve městech se mění i v důsledku lidské činnosti; toho, jakým způsobem se staví nejen urbanistické celky, ale i jednotlivé dopravní stavby a domy. A jakým způsobem se tyto domy užívají. Proto je potěšující, že se třeba rozmáhají zelené střechy a fasády. Ty bývaly dříve vnímány jako estetický prvek, nikoli funkční. Architekti je začali navrhovat kvůli zlepšení pracovních podmínek v administrativních budovách, jako odpočinkové střešní zahrady v luxusních obytných domech, ale faktem je, že účinně ochlazují a zvlhčují své okolí. Administrativní projekty také ukazují, že životnímu prostředí přátelská, udržitelná nebo zelená budova není a nemůže být jen energeticky úsporná. Musí to být zároveň dům, ve kterém se dobře pracuje. Co je platné firemním manažerům, projektantům, vynálezčům a dalším podobným uživatelům administrativních budov, že ušetří za energii, když budou mít nevykonné, unavené a často nemocné zaměstnance. Postupně se tedy vyvinulo několik systémů hodnocení budov, v nichž energetická efektivnost je sice podstatným, ale nikoli jediným hlediskem. Těmi dalšími jsou způsob, jak byla budova navržena, umístěna, z čeho a jak postavena, jaké pracovní prostředí vytváří lidem uvnitř, jak působí na své okolí a také třeba jakým způsobem se lidé do budovy a okolo ní dopravují. Nejvíce v současnosti používanými soustavami hodnocení udržitelných budov jsou LEED a BREAM. Více než dvě třetiny nových kancelářských prostor vstupujících na trh je v Praze certifikováno nějakým stupněm některého z těchto systémů. Developeri se pak rádi chlubí tím, jak vysokého stupně hodnocení dosáhli, např. LEED Gold či nejvyšší LEED Platinum apod. Podle aliance Šance pro budovy loni přibylo 21 certifikovaných budov, mezi nimi i rezidenční: Modřanka Tower v Jinonicích a již zmíněná Botanika. Vedle těchto dnes již etablovaných systémů se pomalu začíná prosazovat certifikace WELL. Ta vznikla v roce 2014 v USA a zaměřuje se na kvalitu vnitřního prostředí a jeho dopadů na uživatele. Hodnotí celkem sedm kritérií: vzduch, světlo, vodu, stravu, tělesnou kondici, duševní zdraví a pohodlí lidí, kteří v budově pracují nebo bydlí. V České republice jsou zatím první tři kancelářské projekty, které na tuto certifikaci aspirují: pražské projekty Visionary a Praga Studios od společnosti Skanska a projekt HB Reavis ve Vinohradské ulici. Motivací developerů ke stavění udržitelných kancelářských budov není ekologický aktivismus, ani státní dotace a dokonce ani donucovací nástroje, jakými jsou závazné státní normy energetické efektivnosti, protože certifikáty LEED a BREAM jsou širší (sledují více parametrů) a také přísnější. Motivací jsou poptávka a požadavky uživatelů těchto budov, tj. nájemců a později investorů, kteří dům odkoupí. „Firmy potřebují perfektní kancelářské prostory kvůli svým zaměstnancům. Kvalitních pracovníků je dnes nedostatek a firmy jsou ochotny udělat téměř cokoli, aby je získaly. A ti zaměstnanci už mají svůj specifický životní styl,“ vysvětluje Alexandra Tomášková, ředitelka společnosti Skanska Property Czech Republic, v jednom z rozhovorů. „Pro ně je důležité, aby byla na dostupném místě, v příjemném prostředí, aby do ní chodili rádi a aby se v ní cítili dobře. Udržitelnost budovy se tak odehrává ve dvou aspektech: za prvé, že se v té budově dobře pracuje. A za druhé máte dobrý pocit, že budova šetří životní prostředí. To je dnes zejména pro mileniály hodně důležité. Oni mají takové sociální cítění.“ V udržitelné budově, vysvětluje dále A. Tomášková, zpravidla nebývá nájemné vyšší než obvyklé. Ale přitahuje renomované, kvalitní a dlouhodobé nájemce, což zvyšuje hodnotu budovy při pozdějším prodeji.

Dotace motivují

Státní dotace a jiné podpůrné programy ale nelze podceňovat. Mají tu vlastnost, že energeticky úsporné stavění urychlují a rozšiřují i do segmentů, ve kterých není tržní situace tak příznivá, jako je poslední dva tři roky v kancelářských stavbách. Šance pro budovy uvádí, že podpůrné programy přinášejí do stavebnictví investice v hodnotě 30 mld. Kč ročně, jejich potenciál je však až 2,5násobně vyšší. „Aktuálně české programy na jednu vynaloženou korunu z veřejných rozpočtů vybudí 3 koruny celkové investice, v Německu je tento podíl 1 ku 18. Postupně se k této hodnotě můžeme blížit,“ říká Petr Holub, ředitel aliance Šance pro budovy. Dotace, ačkoliv jejich cílem jsou udržitelné stavby, administrují tři různá ministerstva. Program Nová zelená úsporám je v gesci ministerstva pro životní prostředí. Je určen soukromým stavebníkům rodinných domů. Od roku 2009, kdy program běží, podpořil 115 tisíc projektů. Roční objem čerpání dotací se pohybuje kolem 2 mld. Kč, což signalizuje, že program vybudil investice zhruba za 6 miliard korun. Stavebníkům vyšel vstříc v tom, že je výzva otevřena průběžně, takže si zájemci mohou naplánovat investici podle svých potřeb, stavu domu a finančních možností, a ne podle termínů určených ministerstvem v podobě jednotlivých výzev, jako tomu bylo dříve. Stavebníkům rodinných domů mimo Prahu je určen Integrovaný regionální operační program (IROP) řízený ministerstvem pro místní rozvoj. Loni přes něj byly podpořeny projekty zhruba za 5 mld. Kč, žádáno z toho bylo o dotace ve výši 1,9 miliardy korun. Aliance Šance pro budovy o tomto programu říká, že výsledkem jsou energeticky méně efektivní renovace rodinných domů a dvojnásobná spotřeba veřejných peněz na jednu renovaci, než je tomu u Nové zelené úsporám v Praze. Za hlavní příčinu označuje vysokou administrativní náročnost programu a nejasná kritéria dosažené energetické efektivity renovací. Pro podnikatele funguje Operační program pro podnikání, inovace a konkurenceschopnost (OPPIK) administrovaný ministerstvem průmyslu a obchodu. Loni do něj bylo přijato žádostí v hodnotě přibližně 4 mld. Kč, celkové investice jsou tak sdružením Šance pro budovy odhadovány na 8 miliard korun. Aliance však program kritizuje za neprůhlednost systému hodnocení energetické úspornosti staveb a za jednorázové krátkodobé vyhlášení výzev. Na nové úsporné budovy byla loni otevřena výzva jen po čtyři měsíce. Vzhledem k tomu, že příprava staveb u nás trvá i 10 let, je tato lhůta nepřiměřeně krátká.

Operační program Životní prostředí, řízený ministerstvem pro životní prostředí, má za úkol podporovat renovace veřejných budov. Od loňska je výše dotace odstupňována podle dosaženého energetického standardu, což investory motivuje ke kvalitnějším přestavbám. Výzva je otevřena permanentně, na výstavbu nových budov v pasivním standardu do roku 2019. Loni byly podány žádosti v objemu 3,5 mld. Kč, očekávané investice tak mohou dosáhnout zhruba 8,5 miliardy korun.

„Hospodářství České republiky vykazuje rychlý růst, proto lze očekávat, že v rámci kohezní politiky již v příštím víceletém období nebudeme disponovat tak štedrou alokací jako doposud,“ upozorňuje P. Holub. „Proto je třeba koncentrovat stávající programy podpory a začít připravovat jejich doplnění tzv. finančními nástroji, tedy zvýhodněným financováním. S jeho přípravou je však zapotřebí začít již nyní, aby po roce 2020 nevznikl výpadek.“

Divadlo se zárukou

Dosahování energetických úspor u nových budov bylo zatím problematické. Na přímý dotaz, o kolik je provoz té či oné stavby levnější, kdyby bývaly byly použity jiné, méně šetrné technologie, uživatelé zpravidla nenacházeli jasnou odpověď. Zejména, když investoři připouštějí, že pořizovací náklady na objekty v pasivním standardu jsou vyšší. Ovšem i v tomto ohledu se odhady značně lišily, navýšení se pohybovalo od 5 do 40 procent.

Jednoznačně kladnou odpověď poskytují renovace, kde je možné porovnat provozní náklady před a po renovaci. Prokazatelná je tím pádem i návratnost investic. Ta je ovšem ovlivněna účinností použitých technologií a materiálů, tedy celkovou energetickou efektivností investice. Tu by měli garantovat dodavatelé, ale ne vždy tomu tak je. Někdy bývá složité dosáhnout optimálních synergických efektů jednotlivých systémů, naladění jejich funkcí a režimů a také někdy není snadné dosáhnout „správného chování“ uživatelů budovy. Podobné problémy řeší projekty se zárukou úspor, známé jako metoda Energy Performance Contracting (EPC). Jedním z

nejznámějších realizovaných projektů u nás je rekonstrukce energetického hospodářství Národního divadla. Namísto obvyklé výměny kotlů a další techniky instituce v roce 2006 vypsal výběrové řízení v režimu Design and Build a vybrala projekt EPC konsorcia společností EVČ a ENESA, která je dnes součástí firmy ČEZ ESCO. Původním záměrem byla investice 75 mil. Kč s tím, že do 10 let úspory dosáhnou 85 milionů korun, tj. proti dřívějšímu stavu téměř 50 procent. Projekt postupoval úspěšně a vedení Národního divadla společně s firmou ENESA dojednávaly a realizovaly postupná zlepšení a rozšiřování projektu. „Poskytli jsme zákazníkovi desetiletou garanci na úsporu energie v citované výši. Skutečné úspory ale přesahují úspory smluvně garantované,“ říká Ivo Slavotínek, místopředseda dozorčí rady a předtím ředitel firmy ENESA. „Do modernizace tak ENESA pro Národní divadlo investovala celkem 200 milionů korun. Úspory přesahující naše záruky byly využity k dalším energeticky úsporným opatřením. Náklady na ně hradila naše společnost. Investice se následně splácí z dosažených úspor energie.“ Náročnost projektu byla určena složitostí provozu divadla. Nová scéna a provozní budova jsou, bez obalu řečeno, energeticky nepřilíš šťastně vyprojektované. Historická budova divadla určitou dobu potřebuje vytápět, to když v ní probíhají například stavby dekorací nebo zkoušky, a večer, když se hlediště zaplní skoro tisícem diváků a na jeviště se rozsvítí škála uhlíkových výbojek, musí se větrat a chladit. Podařilo se využít energie, kterou uvolňují mocná čerpadla hydraulických strojů jevištní techniky. Olej - v jevištní technice je ho 18 tisíc litrů - se musí chladit. Dříve k tomu sloužila pitná voda. Nově se na chlazení napojilo další tepelné čerpadlo. Získané teplo se využívá k přehřívání teplé užitkové vody. Dalším krokem byla výměna osvětlovacích těles za úsporná. Byl instalován systém individuální regulace teploty a osvětlení v kancelářích provozní budovy. Vnitřní osvětlení se samo reguluje podle intenzity denního světla a vytápění se automaticky řídí podle přítomnosti pracovníků v kancelářích. V současné době se chod vzduchotechniky reguluje podle využití zkušeben, sálů a podle provozu na všech jevištích. Navíc jsou výkony vzduchotechnických jednotek řízeny frekvenčními měniči v závislosti na kvalitě vzduchu v jednotlivých prostorech. Větrá se jen to, co je nutné podle teploty vzduchu a množství oxidu uhličitého. Při vytápění hlediště a jeviště v historické budově se rovněž využívá rekuperace. Ve stropu jsou odtoky vzduchu. Pomocí soustavy výměníků se jímá se jeho teplo, předává se do nemrznoucí směsi a ta se přesouvá do prostoru nasávání vzduchu největší strojovny vzduchotechniky v suterénech historické budovy, kde přehřívá nasávaný studený vzduch. Získá se tak 6 až 9 °C díky práci jediného cirkulačního čerpadla. Vedlejší příznivé efekty má i fotovoltaika na střeše Nové scény a provozní budovy. Výkon 22,2 kW pokryje asi jen 0,6 % spotřeby elektřiny v divadle, ale na rozdíl od klasických kolektorů jsou články nalepeny na izolační podložce a leží na střeše. Vytvářejí tak jednodílnou plochu, která funguje i jako hydroizolace a tepelná izolace.

V roce 2010 Národní divadlo získalo ocenění Energy Globe Award, prestižní mezinárodní ohodnocení projektů na úsporu energie a ochranu životního prostředí. Byla to první taková cena udělená v ČR. „Troufám si tvrdit, že mezi veřejnými budovami patří Národní divadlo ke špičkám v České republice,“ říká Berthold Kaupa, vedoucí techniky prostředí. „Realizovali jsme pilotní projekt na úspory energie. Z hlediska technologií jsme se dostali na špičku.“ Půvab metody EPC spočívá v tom, že odpovědnost za splnění energetických parametrů projektovaných při rekonstrukci nebo uváděných v projektu nové budovy se přenáší na dodavatele. On ručí za dosažené úspory. Pokud jich není dosaženo, vrací peníze na účet investora. Projekt rekonstrukce se hradí úsporou provozních nákladů, tzn. z provozního účtu. V případě rekonstrukcí také, na rozdíl od novostaveb, je uživatel budovy zároveň investorem do energetických úspor, má tedy na jejich dosahování bezprostřední zájem. Projekt EPC je dlouhodobý, v případě Národního divadla firma ENESA spolupracovala se zadavatelem 10 let. „Součástí spolupráce je také to, že zařízení testujeme, sledujeme chování celé budovy, můžeme režim upravovat a zlepšovat. Kdyby se nám nedařilo plnit zadání, můžeme udělat takové změny, aby požadované parametry byly dosaženy. Na vlastní náklady ovšem. Ale často také přicházejí nové nápady, co ještě by se dalo udělat, a projekt se rozrůstá. V Národním divadle jsme pokračovali v projektu vylepšováním původních požadavků,“ říká Ivo Slavotínek, místopředseda dozorčí rady a dříve ředitel firmy ENESA.

Univerzita šla na Efekt

Tato společnost má reference v přibližně 300 projektech rekonstrukcí a modernizací. Zatím nemá realizovaný projekt v nové výstavbě. Podle I. Slavotínka je problém v režimu Design and Build. Investoři nejsou zvyklí tímto

způsobem vypisovat zakázky, veřejní zadavatelé prakticky nedokážou v tomto režimu vyhlášovat výběrová řízení. Ve spolupráci s odbornými profesními sdruženími a s kompetentními úřady veřejné správy firma sepsala metodiku určenou investorům o tom, jak zadávat zakázky v režimu Design and Build. „Konzultujeme a upravujeme naši metodiku a snažíme se ji navázat na dotační programy, které podporují zelené stavění a energetické úspory. Potřebujeme ji podpořit institucionálně, tak jednáme s ministerstvy pro místní rozvoj, životního prostředí a průmyslu a obchodu,“ říká I. Slavotínek. Metoda EPC je v České republice používána od roku 1993. Ke konci roku 2017 bylo realizováno více než 250 projektů za celkem 3,3 mld. Kč, které zákazníkům pomohly uspořít k dnešnímu dni 3 miliardy korun. Nejčastějšími zákazníky jsou města, ministerstva, pak následují kraje a soukromé společnosti. Státní organizace využívají tuto metodu zatím jen okrajově.

V minulém roce Aliance Šance pro budovy, s níž ENESA rovněž spolupracuje, evidovala celkem 9 dokončených projektů se 39 objekty, realizovaných metodou EPC. Celkové investice těchto projektů dosáhly 248,7 milionu korun. Garantované úspory energie přesahují 17 mil. GWh, v penězích by to mělo dělat 38,8 milionu korun ročně. Návratnost investic je tak v průměru 6,04 roku.

Projekty EPC jsou vhodné pro subjekty, jejichž náklady na energie převyšují 1 mil. Kč ročně. Proto se tato metoda uplatňuje především v nemocnicích, školách, průmyslových a administrativních objektech. Asociace poskytovatelů energetických služeb (APES), jeden z nejvýznamnějších propagátorů metody EPC, udělila titul Nejlepší energeticky úsporný projekt řešený metodou EPC za rok 2017 Univerzitě J. E. Purkyně v Ústí nad Labem. Projekt za 14 mil. Kč zaujal hodnotící komisi vysokou mírou efektivity uvažovaných opatření. Univerzita získala na projekt dotaci z programu Efekt řízeného ministerstvem průmyslu a obchodu.

Zelené střechy a fasády fungují jako přírodní chlazení budov. Stavby, které spotřebují málo energie, jí také málo předávají do okolí.

Města se o svém rozvoji nebaví s občany, to je špatně, říká architekt [URL](#)

[WEB](#), Datum: 27.10.2018, Zdroj: [regiony.impuls.cz +2](#), Autor: Iveta Lhotská, Návštěvnost: 54 370

Obsahové duplicity: 27.10.2018 - [idnes.cz URL](#), 22.10.2018 - [Mladá fronta DNES](#)

Ondřej Beneš působí jako městský architekt v Děčíně. Zároveň se snaží provázat vzájemnou komunikaci a spolupráci mezi jednotlivými městskými architekty v kraji. „Mým cílem je na všech úrovních, kam se postupně dostávám, hledat v prostředí, které nás obklopuje, jen ta nejkvalitnější řešení,“ říká.

Jaké úkoly před vámi právě stojí? A co se vám už během posledního roku v Děčíně podařilo?

Rok je pro viditelnější změnu ve městě krátká doba. Ale dílčích úspěchů je už celkem hodně – od barevného řešení odevšad viditelné nemocnice po drobné korekce zeleně u čerstvě dokončené Vilsnické spojky v centru. Podařilo se nám uspořádat soutěž na lávku podél železničního mostu přes Labe pod zámek. Podařilo se rozběhnout přímou komunikaci s občany. U důležitých akcí zavádíme výběrové řízení nejen takzvaně „na cenu“, ale s akcentem na kvalitu portfolia. Když jsem nastoupil, velkou energii jsem věnoval děčínským nábřežím, místům, která mají pro Děčín patrně největší potenciál. A co před námi ještě stojí? Je toho čím dál tím víc. Zejména systematická práce s kvalitami a možnostmi rozvoje jednotlivých míst, čtvrtí a lokalit. Připravujeme i podklady pro lepší práci se zelení ve městě.

V současné době se také hodně angažujete při přípravě rekonstrukce mosteckého kulturního domu Repre. Uvedl jste, že v ideální variantě by mělo město nejprve vyřešit okolí centra a teprve v poslední fázi se věnovat této stavbě. Proč?

Protože stejným způsobem se postupovalo u přesunutého Mostu už od samého začátku. Nejprve byly pořádány velmi náročné a kvalitně obsazené soutěže na celé centrum, pak až se začaly řešit jednotlivé objekty. Proto by mělo smysl v tomto světle nejprve přehodnotit celé centrum, celkový modernistický urbanismus města, zaměřit se na chápání jednotlivých veřejných prostor, hledání vazeb a zákonitostí, které má smysl i do budoucna rozvíjet, kultivovat a respektovat – a pak až řešit dílčí části. Vše opět nejlépe soutěží. V každém případě je mimořádně důležité zapojení všech vrstev veřejnosti – odborné i laické. Přece jen, centrum města je

vyvrcholením společenských a občanských aktivit celé obce. Pro odbornou veřejnost je navíc nový Most stále obrovskou výzvou.

Kde dělají představitelé měst a obcí největší chyby při snahách o „zvelebení“ svých měst?

Nikoho asi dnes už nenapadne, aby s bolavým zubem šel ke kováři. Pokud jde o zlepšení kvality veřejného prostoru a obecně vystavěného prostředí, tak architekt není pouze ten, kdo má metaforicky řečeno lepší a nerezové kleště. Dobrý architekt v otázce na kultivaci obce nejen odpoví na aktuální palčivý problém a dá ho do adekvátních společenských souvislostí, ale v případech týkajících se zásadně celé obce doporučí i adekvátní systémové řešení – například soutěž. O výhodách a možnostech zřízení pozice městského architekta doporučuji se s důvěrou obrátit přímo na Českou komoru architektů. Může to být zajímavé i pro ty nejmenší obce.

Jaké město v kraji je na tom v tomto ohledu nejhůř? Co třeba Ústí nad Labem, které podle mnoha lidí nevyužívá dostatečně potenciál četných proluk v centru města?

Podívejte se na fotky Ústí z počátku 90. let. Najdeme tam stále po válečných náletech děravé centrum. Dodnes zatím došlo k dokončení náměstí, které považuji za mimořádně kvalitní. Palác Zdar, stejně jako dokončení západního průčelí, patří mezi špičkovou českou architektonickou produkci. Problém je, že se nepokračovalo a postupně se obdobně neplnily proluky na všechny strany od centra. Stále ale mluvíme o velkých městech, nicméně obnovu vyžadují neméně i malá města a vesnice. Jen kolik kostelů v kraji bylo ve druhé polovině 20. století zbouráno, kolik přirozených center obcí devastováno a zničeno. Odtud je nezbytné začít, znovuobjevovat a budovat přirozené vazby a vztahy.

Které město může být naopak pro ostatní vzorem?

S manželkou jsme byli okouzleni Merbolticemi, Krásnou Lípou nebo v Děčíně obnoveným zámeckým areálem. Za vzorový příklad bych označil i půvabný komplex Nábřeží Maxipsa Fíka v Kadani. I zde se na všem podíleli skvělí architekti a výtvarníci. Všechna tato místa spojuje společná péče o věci veřejné. Je dobře sledovatelné, že tam, kde komunální reprezentace občanům naslouchá a hledá společensky konsensuální řešení, věci se dávají do pohybu. Jak jsem už uvedl, vzorem v 90. letech bylo Ústí. Mělo jeden z nejlepších územních plánů u nás, regulační plán centra vypracoval architekt Roman Koucký, nyní autor pražského Metropolitního plánu (navrhl i ústecký Mariánský most – pozn. red.).

V jednom svém vystoupení v rozhlasu jste se vyjadřoval velmi kriticky k pozicím městských architektů v některých městech na severu Čech. Co je špatně?

Most patří stejně jako Ústí k těm městům, která by si zasloužila samostatnou a respektovanou kancelář městského architekta. Svým významem, složitostí, problémy i výzvami. Vnímám to jako velmi důležité. Bez toho to dopadá tak, že města mají sebezáchovnou tendenci si i velké a pro rozvoj obce zásadní projekty a koncepty držet pod pokličkou, s eventuálními úniky k technokratickým řešením. Určitě se to týká i územních plánů a dalších strategických dokumentů. I tam je něco jiného pouze deklarovat projednávání s občany a skutečně aktivně tento potenciál hledat a využívat. Obce nevědí, jak témata architektury, urbanismu a veřejného prostoru srozumitelně komunikovat s občany, mají strach, že ztratí svou autoritu, že ztratí nad procesy kontrolu.

Neuvědomují si, že jedině, co mohou a velmi tvrdě musí kontrolovat, jsou jen a pouze rámce, v nichž tyto procesy probíhají, ne jejich konkrétní detaily a informační vstupy či výstupy. Jen tak do hry zapojí co nejvíce lidí a svou autoritu si naopak zvýší.

Zajímá vás dění v krajích?

Za cenu jednoho vydání získáte všechny regionální přílohy.

Vedle městské zástavby v Děčíně se angažujete i v projektech, jež se týkají třeba jezera Milada u Ústí či budoucí rychlodráhy z Drážďan. Kde se ten rozsah vzal?

Poté, co jsem se zorientoval v architektonické problematice Děčína a následně zjistil, co vše je z pohledu potřeb Děčína k řešení za jeho hranicemi, dostal jsem se k Ústí. Jedná se především o dlouho diskutovaný přivaděč k dálnici D8. Přes Ústí se otevřela problematika Mostu a celé pánevní oblasti. V celé pánevní oblasti je neřešený vztah sídla s krajinou, fantastickou a monumentální, a proto jsem uvítal aktivitu ředitele ústeckého Palivového kombinátu pana Lence vypsát mezinárodní architektonickou soutěž na jezero Milada a jeho okolí, pokud možno ještě letos, a v ideálním případě příští rok i na jezero Most. Snažím se spolupracovat s lidmi, kteří usilují o rozvoj regionu. Neuvěřitelné množství práce již odvedl například Martin Hausenblas nebo lidé okolo Re-vize Ústí.

Jste renomovaný architekt a odborník na stavby 60. let minulého století. Je v kraji stavba z dob socialismu, která

by si zasloužila naši větší pozornost?

Nezpochybnitelné místo na světové scéně má výtvarná práce lounského autora Zdeňka Sýkory ve veřejném prostoru. Jeho litvínovský chodník je pojmem napříč generacemi. Mimořádných staveb postavených mezi lety 1948 a 1989 ale najdeme v kraji mnoho. Významné místo má i litvínovský Koldům nebo obdobně monumentální experimentální bydlení v Chomutově. Pozoruhodným dokladem doby je modernistický koncept Mostu. A nedávno jsem si procházel mimořádně dobře zachovalé interiéry kulturního domu v Ústí z 50. let. Details, lustry, věšáky v šatnách i skleněné reliéfy jsou pozoruhodné. Obzvlášť v porovnání s posledními dvěma dekádami byl stavební boom 70. a 80. let v kraji až neuvěřitelný.

V architektuře má Plzeň na víc

TISK, Datum: 01.11.2018, Zdroj: Mladá fronta DNES, Strana: 16, Autor: Jan Vitinger, Vytiskeno: 150 328, Prodáno: 123 870, Rubrika: Kraj Plzeňský

Metropole potřebuje kvalitní architekturu a urbanismus, město by si to mělo odhlasovat jako prioritu, říká architekt Marek Sivák.

Kvalitní architektura a urbanismus, širší diskuze nad zásadními stavebními projekty, silný hlavní architekt a lepší práce samosprávy. To jsou některé z bodů z výzvy Plzeň má navíc, jejíž zveřejnění inicioval spolek Pěstuj prostor. „Výzva má deset bodů, které říkají, co by se mělo zlepšit ve veřejném prostoru města Plzně. O jednotlivých bodech jsme diskutovali s místními architekty, sociology a dalšími odborníky,“ vysvětluje architekt Marek Sivák.

* Co jsou hlavní problémy Plzně?

Z deseti jmenovaných bodů nám přijdou nejdůležitější první čtyři. Hned první říká, že Plzeň potřebuje kvalitní architekturu a urbanismus, město by si to mělo odhlasovat jako prioritu. Pak je zde zapotřebí silnější hlavní architekt, který bude ručit za to, že všechny důležitější projekty se budou realizovat v nejvyšší kvalitě. V Plzni je dnes řada věcí řešena nesystémově. Ve chvíli, kdy se ustanoví organizace, která bude ručit za to, že všechny městské projekty budou maximálně koncepční a zpracují je ti nejkvalitnější architekti, tak se nemusíme bát, že se opraví ulice, aniž by se skutečně zlepšily, nebo že nám někdo v nejkrásnější části města bez odborné a veřejné shody postaví průtah.

* Není toto úkolem Útvaru koncepce a rozvoje města Plzně?

Ve výzvě říkáme, že je nutné jej reformovat a posílit. Je třeba mu dodat váhu a přivést tam další šikovné odborníky, aby velká část městských projektů nešla de facto mimo něj. Na ÚKR by měla přejít část lidí ze správcovských organizací, aby se projekty nekreslily na deseti místech. Činnost útvaru má v nejvyšší pozici zaštitit renomovaný architekt, jenž vyhraje výběrové řízení. Zároveň na ni má dohlížet rada nezávislých odborníků. V Praze například existuje takzvaná gremiální rada jako poradní orgán Institutu plánování a rozvoje hlavního města Prahy, která vydává odborné závěry.

* Co by měla splňovat kvalitní architektura?

Kvalitní architektura je samozřejmě do jisté míry subjektivní věc. I tam, kde pracují nejkvalitnější architekti, dochází k diskuzím. Na takové úrovni ale v Plzni zatím ještě nejsme. Některé projekty jsou tu nejen neestetické, ale ani nefungují. Zlepšení nastane, když se v Plzni při přípravě projektů začnou používat procesy, které vysokou míru kvality zaručí. Na všechny důležitější stavby by se měly vždy vypisovat architektonické soutěže. Ve chvíli, kdy získáte více návrhů a je tam kvalitní porota, podaří se řadu negativních věcí odhalit už na začátku. U projektů, které se úzce dotýkají veřejnosti, by měla být naprostým standardem participace po celou dobu trvání projektu. Každý projekt by také měl ze strany města vést kvalitní projektový manažer. Buď přímo architekt, nebo někdo, kdo architektuře dobře rozumí. Znakem dobré architektury je totiž povedené skloubení funkční a estetické

stránky věci. Když jedno z toho nefunguje, promarnila se šance.

* Má Plzeň příklady kvalitní architektury, kde tyto procesy fungovaly?

Co se týče participace, Plzeň má relativně dlouhou tradici. Mohu zmínit například Zemník na Košutce, který vznikl v úzké spolupráci s místními občany jak v plánovací, tak realizační rovině. Dobrým aktuálním příkladem jsou projekty Vnitroblok Krašovská nebo Obnova Jiráskova náměstí, kde je participace jedním z hlavních nástrojů. Ne vždy je to pochopitelně jednoduché. Co se týče Krašovské, přímo v řešeném území nejsou kontroverzní témata a podařilo se zorganizovat i architektonickou soutěž, první na sídlištní vnitroblok, ze které vzešel skvělý návrh. Na Jiráskově náměstí je proces skutečně příkladný, ale jde tam o velmi složitá témata, tedy o dopravu a obnovu zeleně. Tam jsou i při citlivém přístupu nutné určité změny, aby to fungovalo lépe, což vyvolává i negace. Vychází však z reálných potřeb lidí a až se to dokončí, tak to myslím docení téměř všichni.

* Které další projekty se povedly?

V Plzni je samozřejmě příkladů kvalitní architektury více, ale často jsou spíše dílem náhody, kdy se sešel chápavý investor a šikovný architekt, než že by byl kladen důraz na proces. Ve veřejném prostoru se myslím povedly zejména „zelené“ věci – terasy u Velkého divadla, Mlýnská strouha, Habrmannovo a Mikulášské náměstí a některé parky. I tam však lze najít rezervy. Kvalitních budov je řada, z těch větších nebo veřejných například Hannah na Americké, onkologický pavilon, Dům hudby, Avalon, hasičárna na Košutce, rekonstrukce Moving Station, nové bytovky na Světovaru a ve Veleslavínově ulici a pak různé rodinné domy a interiéry kaváren a restaurací, kterých přibývá. Stále je to ale málo.

* Co vše může participace přinést oběma stranám?

Když má výsledek zafungovat, musí reagovat na potřeby uživatelů, a ty v dnešní složité době jinak než participací nejde detailně ověřit. Především však přináší možnost si vše vzájemně vysvětlovat. Některé problémy nejsou jednoduché, nelze je sfouknout jednou marketingovou větou, je potřeba skutečně se ponořit do hloubky. Když pak v některé fázi projektu přijde nelibost určité skupiny, dá se s ní pracovat. Projekt se může upravit, ale zároveň je možné si i vysvětlit, proč je potřeba radikálnější zásah. Nemyslíme pouze na dnešek a dalších pět let, ale i na naše děti. Důležité je oboustranné vzdělávání. Při participaci autoři projektu zjišťují přístup občanů, jejich preference i smýšlení. A i občané se dozvídají spoustu nových věcí. Na západě, kde má participace tradici, jsou lidé ve vztahu s veřejnou správou schopni velmi seriózně a na vysoké úrovni řešit opravdu složitá témata.

* Jsou zde příklady, kdy to takto nefungovalo?

Pokud by se měly brát i menší zásahy do veřejného prostoru, tak příkladů, které minimálně nevyužily svůj potenciál, je opravdu hodně. V Plzni neumíme dobře rekonstruovat ulice, náměstíčka ani většinu vnitrobloků. A to je škoda. Vrátil se sem i starý nešvar, kdy se cenná kamenná dlažba vyměňuje za nejlevnější betonovou. Stalo se to letos v Poštovní ulici na Doubravce, v Kyjevské a Jugoslávské na Slovanech, nějaké projekty jsou připraveny i pro Petrohrad, tam ale věříme, že se je ještě podaří zabrzdit. Víím, že na to není úplně jednotný názor. Ulice po desítkách, někde skoro stovce let potřebují rekonstruovat, to je samozřejmost. Dlažba, zvláště pokud v ulici rostly stromy, je nadzvednutá a musí se narovnat. To ale neznamená, že se má jeden z nejvyšších a nejdražších povrchů vyměnit za ten nejlevnější, který se rozpadne mnohonásobně dříve.

* A velké projekty?

Odborná obec kriticky vidí dokončovaný předprostor Hlavního vlakového nádraží. V jedné části jsou například použity relativně kvalitní materiály, byť se nejedná o historickou dlažbu. Ale na protější straně, když člověk přejde tramvajové koleje, tam už je zase nejlevnější zámková dlažba. Jedna strana předprostoru tak vůbec

nesouvisí s druhou. Jak je to možné? Navíc celé místo je opět řízeno pouze dopravní logikou. Jsou tam obrubníky, záclony, poloměry, které utvářejí nesymetrický obrazec, jenž bude lidem úplně cizí. Nikdo neříká, že by tam neměly stát autobusy, jasně že tam musí zajet taxík. Celé to ale mohlo být vydlážděné a v jedné rovině. Místa na zastavení autobusů mohla být vyznačena jemnějším způsobem. A celý předprostor by byl najednou o pět tříd výše, aniž by to stálo výrazně víc peněz. Opravdu špatné je prostranství u obchodního centra v ulici Karla Steinera na Skvrňanech. Tam člověka přepadne úzkost z obrovského vydlážděného prostoru s několika stromy a lavičkami, který nemá vůbec žádné adekvátní měřítko ani funkční využití.

* Může rozvoji města pomoci i veřejnost?

To je také součástí naší výzvy. Zlepšit spolupráci města a aktivních občanů, kteří se na vytváření lepšího prostoru chtějí podílet. Plzeň má spoustu nadšených obyvatel, co se nebojí ve svém volném čase přiložit ruku k dílu, tento obrovský potenciál město ale příliš nevyužívá. Pár lidí na radnici to podporuje, většina však zůstává chladná. Někdy se dokonce stane, že i dobře rozjetý projekt narazí na úplně nesmyslnou překážku nebo rozhodnutí. Lidé jsou pak otráveni z přílišné administrativy, nechť se rok trápí na úřadech kvůli práci, která jim ve výsledku zabere dva dny.

* Jedním z bodů vaší výzvy je i omezení vizuálního smogu. Co to znamená?

Vizuální smog je znečištění veřejného prostoru neestetickou, nevhodnou a nepřiměřeně agresivní reklamou a dalšími informačními sděleními. Typickým příkladem jsou svítící obří obrazovky a billboardy v sadech Pětatřicátníků nebo u Nového divadla. Týká se to i menších formátů. Zmíním například takzvané lavičky zadarmo, na kterých se ani nedá moc sedět, protože jsou konstruované jako reklamní nosič. Pak jsou zde různé reklamní stojky. Například ve Smetance jich bylo v jednu chvíli asi pět vedle sebe. Místo tím úplně ztratilo ducha, jakmile i hezká ulice v centru města začne vypadat spíše jako na předměstí, lidé se tam začnou chovat špatně. Například více odhazují odpadky. Součástí vizuálního smogu jsou i nevhodná označení provozoven či nevkusné výlohy. Reklama je naší přirozenou součástí. Město by ale mělo mít snahu pomáhat prodejcům tvořit ji tak, aby nenarušovala estetičnost prostředí nebo historický charakter středu města.

To se povedlo! Nejkrásnější rekonstrukce

TISK, Datum: 30.10.2018, Zdroj: Barbar!, Strana: 18, Autor: MARKÉTA MAZANCOVÁ, Vytištěno: 15 000, Rubrika: Architektura

Proč stavět na zelené louce? Na jihu Čech je řada skvělých objektů, které lze zajímavě zrekonstruovat. Nejprovedenější realizace jsme vybrali společně s architektem Mirkem Vodákem ze spolku CBArchitektura, nominovaného na cenu Architekt roku 2018.

DŮM ŠTĚPÁNKA NETOLICKÉHO V TŘEBONI NA MASARYKOVĚ NÁMĚSTÍ

Cíl byl jasný. Při rekonstrukci chtěli architekti navrátit domu jeho historickou hodnotu a odstranit nevhodné novodobé zásahy. Objekt je součástí Městské památkové rezervace a sám je nemovitou kulturní památkou. V současné době prostory slouží k umístění stálé expozice historie rybníkářství jižních Čech a pro připomenutí odkazu osobnosti Štěpánka Netolického, zakladatele třeboňské soustavy a Zlaté stoky. Funguje tu také galerie, obřadní síň a byt správce.

„Dům byl opravdu ve špatném stavu a potřeboval vyřešit bezbariérový přístup. S tím byl velký problém, protože v domě se nacházejí podlahy několika úrovní. Nakonec se vše podařilo vymyslet a pomocí výtahu se lze dostat až do podkroví. Myslím, že i památkáři mohou být spokojeni, protože výtah není na první pohled vůbec znatelný, jsou vidět pouze jeho dveře, jinak byste ho v domě vůbec nenašli,“ komentuje sám tvůrce projektu Jaromír Kročák.

O architektonickou studii a projekt se zasloužil architekt Jaromír Kročák z Ateliéru Kročák a spolupracovali na něm Josef Fugl, Václav Čihák a Jiří Zikmund. Celkový čas na realizaci zabral dva roky, a to mezi lety 2013–2015.

RADNICE A KNIHOVNA V KARDAŠOVĚ ŘEČICI

V Kardašově Řečici chtěli architekti vrátit budově původní vzhled a obnovit cenné klasicistní prvky. Zároveň výraz domu posunuli do 21. století. Nápadný je vikýř s propracovanými detaily a hodinami. Úpravy se zaměřovaly zejména na interiérové prvky. Vnitřní dispozici budovy se podařilo upravit velmi efektivně tak, že nevznikla nutnost přístavby, což mělo kladný dopad na zachování původního objemu. „Prvotním záměrem obce byla novostavba, ale na základě poměrně dlouhé veřejné diskuse byla vypsána architektonická soutěž na rekonstrukci stávajícího objektu,“ upřesňuje budějovický architekt Mirek Vodák. Návrh a projekt zpracoval Jakub Žižka a Pavel Šmelhaus z ATELIERU Žižka v Praze. Projekt byl zahájen v dubnu roku 2013 a dokončen v roce 2016.

REKONSTRUKCE A DOSTAVBA RADNICE V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

„Dostavba budějovické radnice je výsledkem architektonické soutěže, které se na konci devadesátých let účastnila řada vynikajících českých architektů. Zajímavostí je, že novodobá věž měla být původně mnohem vyšší a stejně jako velkorysé otevřené atrium měla symbolizovat novou demokracii a otevřenost občanům,“ vysvětluje Vodák.

Během druhé fáze rekonstrukce a přestavby historické radnice na náměstí Přemysla Otakara II. se realizační tým držel hesla Radnice na radnici, které reprezentuje snahu o návrat podstatné části správních úkonů do prostor historického areálu radnice. Hlavní koncept projektu se odvracel od klasického střešního schématu, tedy chodby a jednotlivých pracovišť za zavřenými dveřmi. Toto schéma měl nahradit skandinávský a severoamerický vzor, kde jsou jednotlivá pracoviště více otevřená.

Výsledek architektonického zásahu se pokouší o to, aby radnici byla přiznána doba jejího vzniku v kombinaci s moderními funkčními prvky.

Autory projektu jsou Zdeněk Jiran a Michal Kohout z ateliéru Jiran Kohout. Realizace probíhala mezi lety 1998–2000.

SPOLKOVÝ DŮM VE SLAVONICÍCH

Na půdorysu původního německého domu vznikla stavba, která svými jednotlivými vrstvami ukazuje na pohnutý příběh celého kraje ve 20. století. Dům má velmi kompaktní a jednoduchý tvar a díky nově vloženým technologiím je energeticky značně úsporný. Na tak malém městě se zároveň jedná o velmi zajímavý kulturní prostor s celoročním programem. Stavba od studia ov-architekti byla v roce 2015 nominována na prestižní evropskou cenu Mies van der Rohe Award.

Původní interiér byl téměř zničen a stejně tak dodatečné přístavby byly v havarijním stavu. Nově dům získal o jedno patro navíc. Dnes je v objektu kavárna, kanceláře, sály a učebny.

Během let 2006–2014 se o realizaci postarali autoři Jiří Opočenský a Štěpán Valouch.

JAVORNICKÁ PALÍRNA

Na základech původní hospodářské usedlosti z konce 19. století vyrostl nový, částečně rekonstruovaný areál Javornické palírny.

V objektu se nachází novostavba ovocného lihovaru a zrekonstruovaná budova bývalého hostince, chléva a stodoly. Svůj prostor k bydlení si tu vybudovala rodina majitele a ještě zde zbyl prostor pro případné hosty. Z původního objektu se podařilo zachovat jen základní hmotu a některé nosné stěny a hlavní budovy. Přibyl objekt kvasírny, dřevník a garáž. Zcela nově vznikl objekt palírny, díky němuž se podařilo celkový objekt uzavřít a vytvořit chráněný dvůr. Z dálky není poznat, že se z větší části jedná o novostavbu, to je možné rozeznat až při bližším a podrobnějším zkoumání.

„Hlavním přáním majitele bylo zachovat původní charakter, což se architektům ze studia ADR podařilo skvělou

práci s materiálem i detailem. Tam, kde nebylo možné zachovat staré konstrukce, došlo k jejich nahrazení současným způsobem, ale s velkým respektem k původnímu. Došlo tak k přirozenému propojení starého i nového. Kromě palírny je v areálu i výčep a taneční sál," říká Mirek Vodák. Autory projektu jsou Petr Kolář a Aleš Lapka z kanceláře ADR s.r.o. Projekt byl zahájen na počátku roku 2013 a dokončen v roce 2016.

ZÁCHRANA GOTICKÉHO HRADU A VYBUDOVÁNÍ MĚSTSKÉ KNIHOVNY V SOBĚSLAVI

Pro chátrající památku v Soběslavi se podařilo najít účelné a praktické využití. Původní zdivo zůstalo obnaženo a vystaveno.

Při hledání řešení se ukázalo jako nejlepší možnost, aby mezi stěny byl vestavěn prosklený kontejner, díky kterému je vytvořeno vhodné klima pro skladování knih a zároveň vizuálně nepřekryje historické zdivo. Dalším problémem se ukázala být narušená statika kamenných zdí. Tu se podařilo vyřešit pomocí vyztužení ocelovými táhly a trémovými podpůrnými konstrukcemi, které protkávají vnitřní prostor v různých směrech a místech. Citlivá vestavba knihovny získala mezinárodní cenu Grand Prix architektů. Hlavním architektem byl soběslavský rodák Jaromír Kročák, který zpětně projekt hodnotí velmi kladně: „Návštěvnost knihovny se zvedla asi trojnásobně. Nicméně nechci všechny zásluhy připisovat pouze projektu, o chod knihovny a o konání různých akcí se velkou měrou zasluhují také paní knihovnice.“ Použití skleněného kontejneru se podle něj nakonec ukázalo jedinou možnou variantou, protože zdivo hradu potřebuje neustálou vlhkost, aby se nezačalo drolit, a naopak knihy vyžadují sucho.

AREÁL KLÁŠTERŮ ČESKÝ KRUMLOV

Povedlo se opravit bývalý klášter sv. Kláry, který spolu se dvěma dalšími konventy tvoří ucelený a jedinečný komplex v historickém jádru Českého Krumlova. Cílem rekonstrukce bylo uzpůsobit prostory tak, aby mohly sloužit především pro kulturně vzdělávací účely, jako jsou výstavy, koncerty nebo workshopy. Areál klášterů prožil renesanci mezi léty 2010–2015 a vyšel na více než 326 milionů korun. O architektonickou stránku se postaral ateliér Masák & Partner.

Soutěž na sídlo České spořitelny vyhráli architekti z Česka a Rakouska [URL](#)

WEB, Datum: 23.10.2018, Zdroj: e15.cz, Autor: Daniel Novák, Návštěvnost: 4 428 212

Společný projekt rakouských architektů Baumschlager Eberle a českého studia Pavel Hnilička architekti zvítězil v soutěži na obří kampus České spořitelny poblíž nádraží Praha-Smíchov. Smlouva s architekty ale zatím podepsaná není.

Vítězem mezinárodní soutěže na nové sídlo České spořitelny v Praze na Smíchově se stalo rakouské studio Baumschlager Eberle ve spojení s českou projektantskou kanceláří Pavel Hnilička Architekti. Deníku E15 to potvrdil Leoš Anderle, výkonný ředitel developerské společnosti Sekyra Group, která projekt pro banku připravuje.

Smlouva s vítěznými architekty však zatím podepsaná není. Banka proto dosud výsledky tendru nekomentovala. „Výsledky ohledně architektonické soutěže na nový kampus České spořitelny ještě nemůžeme oficiálně komentovat. Jednání s architekty stále pokračují a pokračuje i příprava studie celého území Smíchov jih,“ uvedl František Bouc z tiskového centra České spořitelny.

Sdílnější nebyli ani projektanti. „Probíhají obchodní jednání a do jejich ukončení nesmíme informace poskytovat,“ sdělil architekt Hnilička.

Do soutěže se přihlásilo celkem 166 studií. V průběhu několika kol vybrala odborná porota v čele s architektem Petrem Hlaváčkem letos v červnu tři finalisty. Kromě vítězného projektu to bylo ještě švédské studio Tham Videgard Arkitekter a Kleihues + Kleihues z Německa. Soutěž probíhá podle pravidel České komory architektů. „Byla to asi historicky největší architektonická soutěž v České republice. A největší letošní soutěž v Evropě,“ řekl

ředitel Sekyra Group Anderle.

Česká spořitelna si novou centrálu nechá postavit po vídeňském vzoru své mateřské skupiny Erste. Podobně jako ve Vídni počítá s tím, že areál bude sloužit i veřejnosti. Banka dosud sídlí v několika starších budovách. Mimo jiné kolem stanice metra Budějovická v Praze 4.

„Věřím, že se náš nový kampus stane skutečným komunitním centrem obyvatel Smíchova i Pražanů, v němž budou moci zažít třeba také zajímavou výstavu či koncert. Velkou inspirací je pro nás v tomto smyslu vídeňská centrála Erste, která je přirozenou součástí komunitního života ve Vídni,“ uvedl již dříve generální ředitel banky Tomáš Salomon.

Pokud příprava projektu poběží hladce, začne se v lokalitě v blízkosti Smíchovského nádraží stavět v roce 2021. Hotovo bude o dva roky později.

Architektonické soutěže – originalita versus klasika

TISK, Datum: 22.10.2018, Zdroj: E15, Strana: 29, Autor: Denisa Holajová, Vytlačeno: 30 013, Prodáno: 11 497, Rubrika: special

? S architektonickými soutěžemi na přemostění Vltavy a Labe se v posledních měsících roztrhl pomyslný pytel. Pražští radní v říjnu odsouhlasili návrh zbrusu nového Dvoreckého mostu, který má spojit Smíchov a Podolí. Další soutěže určily budoucí podobu lávek přes Labe v Nymburku a Děčíně, na lávku mezi pražskými Holešovicemi a Karlínem byla vypsána soutěž už loni.

Největší odvalu, co se týká architektonického ztvárnění, zatím prokázalo dnes už bývalé vedení středočeského Nymburka a jím přizvaní architekti a mostní inženýři. Lávka pro pěší a cyklisty, kterou porota vybrala letos v září, vyroste na místě zdemolované lávky z roku 1985. Ta byla „dvojčetem“ zřícené lávky v pražské Troji, a proto musela být letos v létě odstraněna.

Vedení Nymburka podle pravidel soutěže posuzovalo všech šest finálních návrhů anonymně, tedy nevědělo, kdo je autorem.

Až po zvolení vítěze vyšlo najevo, že vyhrál návrh od společnosti SHP – Stráský, Hustý a partneři.

Autorem je tedy opět profesor Jiří Stráský, který byl podepsaný i pod návrhem minulé lávky z osmdesátých let.

„Návrh se vyznačuje plochým dvojitým obloukem s mezilehlou Dvorecký most bude sloužit MHD, pěším a cyklistům. Termín zahájení výstavby, která vyjde odhadem na miliardu korun, zatím zůstává s otazníkem. mostovkou. Svým výrazem volně navazuje na sousední obloukový most,“ uvedla v hodnocení porota. Lávka nejdřív vyvolala vesměs nadšené reakce místních obyvatel. V okamžiku, kdy byly zveřejněny další, konzervativnější návrhy ostatních finalistů, se začaly množit obavy, zda vítězné ztvárnění není pro město příliš odvážné.

CALATRAVU V PRAZE NECHCEME

Naopak vedení Prahy, respektive jím ustavená komise, takové obavy předem vyloučilo. Pro budoucí Dvorecký most, který spojí Podolí a Smíchov, vybralo průměrný, nekontroverzní návrh tuzemských ateliérů Tubes a Atelier 6. A to i přesto, že mělo na stole soutěžní návrh od současné hvězdy světové architektury Santiaga Calatrawy. O tom, že figuroval mezi finalisty soutěže, se ovšem veřejnost vůbec nedozvěděla. Calatrawův návrh Dvoreckého mostu byl porotci o jeden hlas shozen ze stolu.

„Je zřejmé, že se Praha dobrovolně připravila o návrh světového věhlasu. Mohli jsme získat krásný návrh, který by jednoznačně definoval hranice širšího centra a vytvořil by novou turistickou atrakci mimo nejzatíženější trasy. Také jsme se mohli poučit o jiné, vyšší stavební kultuře. Stalo by se to, po čem všichni neustále volají, ale neví, jak to udělat. Bohužel, když taková chvíle nastane, když máme možnost vybrat konečně návrh, který to dokáže, lekneme se a neomylně uděláme zase tutéž chybu. Je to velká škoda,“ komentoval volbu architekt Roman Koucký, který byl členem poroty.

To ale neznamená, že by vítězný návrh považoval za špatný: „Je ‚normální‘ má příjemné proporce, a pokud v průběhu realizace nedojde ke změnám k horšímu, mohl by být typickým pražským mostem. Bohužel nepřinese žádnou nadstavbu, nevytvoří místo, na které se budou lidé jezdit dívat zdaleka.“

MINIMALISMUS A BÍLÝ MRAMOR

V podobném, nevybočujícím duchu se nesou i další dva návrhy nových lávek v Praze a Děčíně. Další pražská lávka pro pěší a cyklisty by měla zabezpečit přímé propojení mezi Karlínem a Holešovicemi a přístup na ostrov Štvanice. V mezinárodní soutěži zvítězili na konci loňského roku architekti Marek Blank a Petr Tej.

„Konstrukce mostu reaguje pokorně na panorama Prahy, na napojení na holešovický a karlínský břeh i na vítězný urbanistický návrh řešení ostrova Štvanice.

Je zvolena konstrukce, která nejde do výšky, nebrání chodcům a cyklistům v pohledech na město, vodu a stromy. Architektura mostu využívá minimalistického sochařského tvarosloví. Most je vyroben z ušlechtilého materiálu ultra-vysokohodnotného s lesklým bílým mramorovým povrchem,“ popsali vítězní architekti svůj návrh. Na severu Čech se letos soutěžilo o lávku Děčín – Podmokly, která se stane spojnicí břehů Labe v závodní (za mostem ve směru toku) straně železničního mostu. Tady měli architekti vzhledem ke stávajícímu mostu omezenější možnosti pro kreativitu. „Jednoduchá pravdivá konstrukce je pohledově subtilní. Nekonkuruje stávajícímu mostu – naopak jej vhodně doplňuje,“ zhodnotila porota vítězný návrh týmu vedeného architektem Alexandrem Kotačkou.

Další v pořadí teď bude architektonická soutěž na podobu nové Trojské lávky, kterou plánuje hlavní město vyhlásit na příští rok.

Architekti zažalovali město

TISK, Datum: 23.10.2018, Zdroj: Brněnský týden, Strana: 9, Autor: (ega)

Vzáří představil mezinárodní projekční tým podobu koncertního sálu pro brněnské filharmoniky. Má vzniknout mezi ulicemi Veselá a Besední.

Jeho návrh ale vzešel už v roce 2004 z mezinárodní architektonické soutěže. Jeho autoři, architekti ze studia M1, nyní zažalovali Brno i nové projektanty za zásah do autorských práv. Projekt připravovali do loňského roku. Jeho první fáze, parkoviště, už stojí. „Na základě tendru s jedinou nabídkou rozhodlo město o tom, že projekt zpracuje polské studio Konior, jež představilo novou podobu stavby. Podle licenčních dohod ale měl projektant řešit akustiku a vnitřní dispozici sálu,“ řekl za studio M1 Pavel Joba.

Podle města však autoři ze studia M1 v licenční smlouvě z roku 2016 úpravy návrhu umožnili. „Důvody uvedené v žalobě jsou podle nás jen záminkou pro to, aby na nás architekti vyvinuli tlak, ať dáme přednost jejich projektu,“ zmínil náměstek primátora Richard Mrázek. Žalobou se začal zabývat brněnský krajský soud. Zatím nařídil uvádět architektky ze studia M1 jako autory díla v dokumentu popisujícím propojení stavebních etap. Žapopisujícím lovaní se odvolali, věc bude nyní řešit Vrchní soud v Olomouci.

Novým městským architektem Vysokého Mýta je Jakub Chobotský

AGENCY, Datum: 25.10.2018, Zdroj: Zpravodajství ČTK, Infotype: Nepojmenováno, Data importu: 26.10.2018 05:54, Rubrika: pol pod kul

Vysoké Mýto (Orlickoústecko) 25. října (ČTK) - Městského architekta Vysokého Mýta Milana Košaře vystřídal od října Jakub Chobotský z Hradce Králové. Košař byl ve funkci 25 let a rozhodl se ji složit. Působil v roli odborného poradce při rozhodování v oblasti územního plánování, urbanismu a architektury, a i když neměl rozhodující slovo, byla jeho práce pro město velmi přínosná, řekl novinářům místostarosta Martin Krejza (ODS).

Košař spolu s pardubickým architektem Alešem Klosem zpracoval studii rekonstrukce náměstí Vaňorného. Vytvořil také studii pro nové bydlení v lokalitě Za Pivovarem a měl vliv na revitalizaci bývalých kasáren ve městě. Bývalý městský architekt Vysokého Mýta je autorem řady významných projektů a staveb. Na stavebním veletrhu For Arch v roce 2000 byl oceněn například jeho návrh Gymnázia Dr. Emila Holuba v Holicích. V současné době je nadále městským architektem v Ústí nad Orlicí, nově i v Poděbradech.

Vysokomýtská radnice v současnosti chystá několik architektonických projektů. Připraveny jsou revitalizace parku Otmara Vaňorného a Masarykových sadů, zpracovává se dokumentace na nový park za pivovarem a na novou tvář veřejných prostranství bývalých kasáren. Mezi záměry města jsou i revitalizace sídliště Družba a

sídlíště U Potoka.

Labe po letech dohadů překlene nová lávka

TISK, Datum: 31.10.2018, Zdroj: Hradecký týden +3, Strana: 2, Autor: PETR VAŇOUS, Rubrika: Zprávy z okresu

Obsahové duplicity: 26.10.2018 - Rychnovský deník, Krkonošský deník, rychnovsky.denik.cz [URL](#)

Spojnice za 50 milionů korun by měla vzniknout do konce příštího roku. Většinu zaplatí evropské fondy.

Hradecká zóna Aldis je prozatím jakousi Popelkou v centru města. Během pár měsíců se však ráz této lokality výrazně změní. Přispěje k tomu nejenom výstavba regionálního centra banky ČSOB, ale i léta odkládaná lávka přes Labe. Ve městě velmi probíraný a diskutovaný projekt si za posledních takřka 15 let prošel mnohými pády – od protestů ekologů přes výhrůžky soudem až po údajně zmanipulovanou architektonickou soutěž. Začátek obnovy zčásti zchátralých pozemků již zaznamenali řidiči, kteří musejí „skousnout“ práce na přilehlém okruhu, kde vzniká záliv pro autobusy hromadné dopravy. Ty budou už za pár měsíců zastavovat právě u nového regionálního centra banky.

Spolu s výstavbou bankovní budovy vyroste také nová lávka přes Labe, která je s tímto projektem smluvně provázána. „Na stavbu lávky přes Labe u Aldisu má město již platné stavební povolení. V současnosti se zpracovává prováděcí dokumentace pro samotnou stavbu, ta by měla být hotová do konce listopadu a bude jedním z podkladů pro zadávací dokumentaci v rámci veřejné soutěže na stavební firmu,“ uvedl mluvčí hradeckého magistrátu Petr Vinklář. Soutěž by město mohlo vypsat na přelomu let 2018 a 2019.

LÁVKA BY MĚLA STÁT PŘÍŠTÍ ROK

Pokud se v průběhu výběrového řízení neobjeví žádné komplikace, stavba by se mohla zahájit na jaře příštího roku. „Termín dokončení stavby nové lávky by měla stanovit právě prováděcí dokumentace a smlouva s dodavatelem, ale předpokládá se ještě do konce roku 2019,“ dodal magistrátní mluvčí.

Přesná cena lávky vzejde z výběrového řízení, ale v tuto chvíli jsou náklady odhadované zhruba na 50 milionů korun, z toho 40 milionů by mohla činit dotace z evropských fondů. Město má již potřebné finance rezervovány v rozpočtu.

V Brodě odhalí kontroverzní pomník. Kritikům připomíná větrnou zábranu [URL](#)

WEB, Datum: 27.10.2018, Zdroj: regiony.impuls.cz +1, Návštěvnost: 54 370

Obsahové duplicity: 27.10.2018 - Mladá fronta DNES

Loni v létě kvůli němu bylo v Havlíčkově Brodě mnoho povyku. V neděli se nový památník obětem světových válek poprvé ukáže veřejnosti. Odhalen bude v rámci oslav stého výročí založení Československa. Jeho pořízení přišlo město na jeden a čtvrt milionu korun.

Větrná zástěna, autobusová čekárna, ale také nebetýčná pitomost.

Mnoho nelichotivých přízvisek dostal nový pomník na brodském hřbitově. A to ještě ani nebyl hotový. Kritikům stačilo, když loni v létě poprvé spatřili jeho zmenšený model.

Přibližně dva metry vysoký, tři metry široký a metr „hluboký“ monument už stojí na svém místě. Nainstalován byl na loučku uprostřed hřbitova, kde stával pomník původní. Ten tvořil betonový sloupek s kovovou rudou hvězdou a několik bloků betonu okolo.

Vedení brodské radnice se nelíbil, navíc byl podle ní historicky nepřesný tím, že vypadal, jako by byl věnován pouze Rudé armádě. Pro oslavy výročí republiky ho tak nechala vyměnit.

Nové dílo vytvořil známý brodský sochař a sklář Jan Exnar. Je složený ze tří plátů černé oceli a skla. „Koncepcie má charakter otevřené architektury kaple s dominantním barevným ‚oknem‘. Stěny a strop v imaginární

perspektivě nesou síť hvězd, která se prolíná se jmény obětí,“ představil ho loni na podzim.

„Oblak jmen bytostí z mnoha míst Evropy se dotýká na jedné straně nekonečna vesmíru, na straně druhé modrého skla, symbolu našeho vědomí, naděje a mementa našich životů,“ doplnil umělec.

Neuvážlivá drzost a pitomost, láteřil opoziční zastupitel

Jenže už samotný model se setkal s rozporuplnými reakcemi. „Podobu pomníku považuji za neuvážlivou drzost,“ tvrdí například opoziční zastupitel Jiří Čáslavský. „Asi jsem nedorostl hodnotám současného moderního umění. Mně se to prostě zdá jako pitomost,“ prohlásil bez servítek.

Fotogalerie

Rozlehlá louka kolem nového pomníku je sešlapaná a nepůsobí příliš vábně. Je proto možné, že ji město nechá v budoucnu upravit. To bude ale až po odhalení dosud zakrytého pomníku. Vítězný návrh havlíčkobrodského umělce Jana Exnara. Prezentoval ho pod hlavičkou pražského ateliéru Vitraj.

Návrhy na nový pomník padlým jsou vystaveny ve vestibulu havlíčkobrodské radnice. Tyto v soutěži neuspěly.

Pomník padlým na havlíčkobrodském hřbitově. O po více než čtvrtstoletí po pádu komunismu stále nese rudou hvězdu. Do oslav stého výročí konce první světové války chce mít radnice pomník nový.

Zobrazit fotogalerii

„Nerez se mi nezdá. Na Vysočině přece máme kámen a zdatné sochaře, kteří s ním umí pracovat,“ podivoval se před rokem i Vladimír Slávka z hnutí ANO.

Při schvalování si zastupitelé města vymínili, že představená podoba pomníku nebude konečná a že se vedení města zkusí s autorem domluvit na případných úpravách. To se však nakonec nestalo.

„Pomník vznikl v takové podobě, jak ho autor představil a jak byl naprojektován. Nevím o tom, že by tam byla nějaká změna,“ konstatoval nyní havlíčkobrodský místostarosta Libor Honzárek.

Nepovedený výběr podoby přirovnali ke karlovarské losovačce

Velké pozdvižení vyvolal i způsob, jakým radnice o podobě monumentu rozhodovala. Jan Exnar se městu sám přihlásil, že by nový pomník vytvořil. Dílo si ocenil na téměř jeden a čtvrt milionu korun. Zastupitelé, i proto, že měli k návrhu připomínky, nakonec rozhodli o nutnosti architektonické soutěže.

Zajímá vás dění v krajích?

Za cenu jednoho vydání získáte všechny regionální přílohy.

Členové hodnotící komise ale v anonymní soutěži vybrali opět Exnarův návrh a navíc ho odměnili 70 tisíci korunami. Už dopředu ho znali a věděli, kdo je jeho autorem.

Kritici namítají, že komise se sešla jen jednou a pouze v sedmi lidech místo původně jmenovaných třinácti.

Někteří odpůrci Exnarova návrhu si stěžovali, že na jednání vůbec nedostali pozvánky a nevěděli o něm. „To je karlovarská losovačka!“ rozčiloval se poté komunistický zastupitel Milan Plodík.

Pomník bude odhalen v neděli ve 13 hodin. Zatím stojí zabalen do modré plachty. Na poměrně rozlehlé loučce se však poněkud ztrácí a na pohled vypadá velmi malý. Je proto možné, že radnice nechá do budoucna vylepšit i jeho bezprostřední okolí. „Zatím jsme však tuto věc nikterak neřešili,“ podotkl Honzárek.

Znovu po sto letech půjde k řece průvod s bustou císaře

Vedle oficiálních pietních aktů, které chystá radnice, si výročí vzniku Československa ve velkém připomene zejména havlíčkobrodské Muzeum Vysočiny. To na 28. října připravilo rekonstrukci událostí, jak to před sto lety ve městě vypadalo.

„Vycházíme z historických skutečností, skutečných událostí i třeba fotografií a vzpomínkových článků,“ prozradil ředitel muzea Michal Kamp. Muzeum tím chce ukázat, že i tehdejší Německý Brod v říjnu roku 1918 žil revolucí.

„Ale něco vynecháme. Třeba takové pálení rakouských vlajek nebo svrhávání busty císaře do řeky. Ona se tu tenkrát děla docela i zvěrstva,“ podotkl Kamp.

Slavnost na náměstí začne v neděli ve 14 hodin. Nejprve starosta Eduard Šubrt z balkonu nové radnice vyhlásí samostatné Československo. „Byl to v tu dobu zároveň poměrně vysoce postavený politik, který měl nejnovější zprávy. Občany Brodu s vývojem seznámil hned 28. října 1918 večer,“ říká Kamp.

Po obecné veselici a strhávání praporů habsburského mocnářství vyjde z Horní ulice průvod s bustou císaře.

Podle dobových záznamů se takový studentský průvod opravdu uskutečnil 29. října 1918, plastiku pak lidé svrhli do Sázavy. Busta císaře byla původně umístěna v takzvané barákové kolonii, což je přibližně místo dnešní psychiatrické léčebny. „Vedle orlic na úřadech a veřejných budovách byla právě tato busta symbolem monarchie

v Brodě,“ poznamenal ředitel muzea.

V podvečer muzeum pořádá v sále Staré radnice besedu a po setmění v 19 hodin vyrazí od pomníku Karla Havlíčka Borovského v parku lampionový průvod. I ten podle archivních záznamů procházel městem na znamení oslavy samostatného státu a sbratření zdejšího obyvatelstva.

Vítěz Kaplického stipendia jede na stáž do Londýna [URL](#)

WEB, Datum: 25.10.2018, Zdroj: archiweb.cz +1, Autor: Jan Kaplický, Návštěvnost: 193 815

Obsahové duplicity: 24.10.2018 - Zpravodajství ČTK

Praha - Vítězem programu Kaplicky Internship, který podporuje studenty architektury, se dnes stal Petr Kousal z Fakulty stavební VUT v Brně. Odměnou vítězi je tříměsíční stáž v architektonickém studiu Adjaye Associates. Program zaměřený na mladé nadějně architektky organizuje Bakala Foundation ve spolupráci s londýnským Design Museem a Nadačním fondem Kaplicky Centre.

O vítězi rozhodla porota, v níž zasedli architekt Glenn DeRoche z Adjaye Associates, ředitel Design Musea v Londýně Deyan Sudjic, architekt a historik architektury Zdeněk Lukeš, architekt a vysokoškolský pedagog Michal Kohout a čestná členka poroty Eliška Kaplický Fuchsová.

Podobně jako vítězové předchozích tří ročníků, kteří absolvovali své stáže v ateliérech Eva Jiričná Architects, Zaha Hadid Architects a Allies & Morrison, stráví i Petr Kousal tři měsíce čerpáním nových zkušeností v Londýně. Ve studiu Adjaye Associates, známým svými projekty pro kulturní a vzdělávací instituce, bude mít možnost vyzkoušet si práci ve špičkovém ateliéru s mezinárodní působností a projekty na čtyřech kontinentech.

Čerstvý absolvent Fakulty stavební na Vysokém učení technickém v Brně zaujal porotu návrhem pavilonu brněnského výstaviště. "Petr si vybral poměrně složitý projekt, který se mu podařilo zvládnout po všech stránkách. Profesionálně a detailně navrhl nejen samotný pavilon, ale i jeho fungování v rámci výstaviště a celého městského plánu,"

uvedl k rozhodnutí poroty její člen Glenn DeRoche.

Návrh pavilonu tvoří dvě samostatné výstavní haly, v nichž mohou paralelně probíhat různé události kulturního, společenského, vzdělávacího či sportovního charakteru. Haly jsou zároveň propojeny vyvýšeným atriem se zelení, odkud je možné projít do odpočinkové zóny s kavárnou.

Vítěz Kaplicky Internship je vybírán v rámci soutěže architektonických prací na volné téma, kterých se mohou účastnit studenti posledních ročníků architektonických a stavebních fakult vybraných vysokých škol.

Adjaye Associates se během posledních let stalo jedním z významných architektonických studií s globální působností. Architektonické studio s pobočkami v Londýně, New Yorku a Akkře (Ghana) a realizacemi na čtyřech kontinentech, si získalo renomé zejména svými stavbami pro kulturní a vzdělávací instituce. Příkladem je budova Národního muzea afroamerické historie a kultury ve Washingtonu DC, oceněná hned ve dvou soutěžích o design roku 2017, nebo Vysoká škola managementu v Moskvě. Zakladatele studia sira Davida Adjaye časopis TIME vyhlásil jednou ze 100 nejvlivnějších osobností roku 2017.

Poslední cesta zavede truchlící do nové smuteční obřadní síně [URL](#)

WEB, Datum: 25.10.2018, Zdroj: valassky.denik.cz +1, Návštěvnost: 71 000

Obsahové duplicity: 25.10.2018 - Zlínský deník

Stavba nové smuteční obřadní síně ve Valašském Meziříčí se blíží dokončení. Moderní stavba od brněnských architektů Lukáše Pecky a Ivany Smětákové vyrostla nedaleko hlavního vchodu na městský hřbitov.

dnes 18:01

Dokončovaná stavba nové obřadní smuteční síně na hřbitově ve Valašském Meziříčí a vizualizace konečné podoby.

Foto: MěÚ Valašské Meziříčí a Archislužba.cz

Síň pojme až dvě stě smutečních hostů, pro šedesát jsou připravená místa k sezení. Vzniklo i nové místo pro ukládání uren – kolumbárium – s kapacitou 234 schránek a místo pro vespovou louku. „Stavba je zkolaudovaná.

Nyní se dokončují venkovní úpravy a ladí drobné detaily v interiérech. Město získalo důstojné prostory při posledním rozloučení se svými blízkými,“ těší starostu Meziříčí Roberta Stržínka.

Obřadní síň, jejíž zbudování přišlo na třicet milionů korun bez daně, je bezbariérová. Nyní je ve zkušebním provozu, ověřuje se funkčnost technologických zařízení. „Svému účelu bude nová síň sloužit už od ledna příštího roku,“ dodává starosta.

Smuteční síň je historicky první stavbou financovanou městem Valašské Meziříčí, která vznikla na základě vítězného návrhu z architektonické soutěže. Město ji vypsal v roce 2014, zúčastnilo se celkem 61 architektonických návrhů.

Vítězným byla „Poslední cesta“, stoupající areálem hřbitova až k objektu smuteční síně. „Tady cesta vrcholí osově symetrickým auditoriem se středovým převýšeným světlíkem. Interiéru dominuje černá barva obložení stěn a bílá omítka, doplněná dubovou dýhou na stěnách katafalku s rakví,“ popsal architekt Lukáš Pecka z ateliéru Archislužba.cz.

Veřejnost si bude moci nové místo posledního rozloučení prohlédnout nadcházející sobotu 27. října. Od 9 do 11 a od 14 do 16 hodin bude pro zájemce připravená prohlídka s odborným výkladem.

Výsledky mezinárodní architektonické soutěže na školu v Praze-Troji [URL](#)

WEB, Datum: 23.10.2018, Zdroj: earch.cz, Autor: Ccea Moba, Návštěvnost: 44 272

Architektonická soutěž o novou podobu základní školy a gymnázia v Troji zná své vítěze. Z 28 soutěžních prací vybrala porota jako vítězný projekt italského studia Ravagnani Vecchi Architects, který citlivým způsobem rozvíjí stávající stavební strukturu lokality. Druhého místa obsadil český tým, třetí architekti z Dánska. Soutěž vyhlásila CCEA MOBA na začátku letošního června, architekti měli na vypracování svých projektů 3 měsíce.

Náročného zadání rozšíření Trojské školy se zhostilo 28 soutěžních týmů z celé Evropy. Porota složená ze zastupitelů, zástupců škol a odborníků během dvoudenního zasedání vybrala ze zaslanych návrhů tři, které ocenila, a jeden, kterému udělila odměnu.

Vítězem se stal návrh italského studia Ravagnani Vecchi Architects autorů Andrea Ravagnani, Elena Maria Rossi, Chiara Nastasi; Řím, u kterého porota ocenila zejména citlivý přístup k místu i charakteru celé trojské čtvrti, uměřenost zvoleného řešení a kultivované fasády, které dobře odráží atmosféru vzdělávací instituce. Druhou cenu získal český tým ve složení: Petr Průša, Michaela Horáková, Sasha Derkach a Dmytro Matviishy; Praha a třetí cenu dánský tým MAS architects; Milda Naujalyte, Arminas Sadzevicius; Kodaň.

„Mě osobně velice potěšilo a mile překvapilo veliké množství soutěžních návrhů, jejich rozmanitost a fantazie autorů, se kterou přistupovali k řešení zadání na rozšíření naší školy. Velice kladně bych chtěl ohodnotit také odbornou část poroty za její nejen profesionální, ale i praktický přístup při posuzování jednotlivých návrhů soutěže – za mne jim patří obrovský dík.“ řekl o průběhu soutěže Tomáš Bryknar, starosta městské části.

V soutěžní porotě zasedli za městskou část starosta Tomáš Bryknar se zastupiteli Kateřinou Tůmovou, zástupkyní ředitele základní školy, a Tomášem Drdáckým, místostarostou. Ty doplnila nezávislá, odborná část poroty ve složení: Štěpán Valouch z ateliéru ov–a, Markéta Zdebská z BY architects, Matěj Draslár ze švýcarského ateliéru agps a Martin Neruda, finalista soutěže Škola Smíchov.

„Průběh soutěže hodnotím velmi pozitivně. Pro mne bylo velkým přínosem spolupracovat s vybranými architekty v porotě, kteří mi dokázali přiblížit obsah jednotlivých soutěžních návrhů. Proces vyhodnocování návrhů byl v přátelské a milé atmosféře a moc jsem si ho užila. Překvapila mne drtivá převaha zahraničních návrhů. S vítězným návrhem jsem velmi spokojená. Těším se a doufám v jeho realizaci.“ řekla o soutěži Kateřina Tůmová, zástupkyně ředitele.

Úkolem pro soutěžící bylo restrukturalizovat provoz škol a navrhnout adekvátní prostory pro speciální učebny, šatny nebo například sborovnu. Dále bylo třeba navrhnout multifunkční sál, sloužící nejen školám, ale i městské části – ta pro něj vyčlenila pozemek, který se nachází přes ulici od stávající budovy.

Soutěž byla vypsaná začátkem července 2018, byla anonymní – porotci neznali autory návrhů, a byla otevřená autorizovaným profesionálům z EU a EHP. Na vypracování soutěžního návrhu měli účastníci 3 měsíce.

Výsledky soutěže byly zveřejněny ve čtvrtek 18. 10. 2018 v prostorách Galerie u lávky v ulici Povltavská 21/42,

Praha 7 – Troja. Všechny soutěžní návrhy budou vystaveny v prostorách Galerie u lávky v rámci již tradiční výstavy Trojské plány v lednu roku 2019.

Dalším krokem pro zadavatele v procesu tvorby projektu rekonstrukce Trojské školy je takzvané jednací řízení bez uveřejnění s vítězi soutěže.

1. Cena

Ravagnani Vecchi Architects / Andrea Ravagnani, Elena Maria Rossi, Chiara Nastasi, Řím – Itálie
Konceptuální přístup k projektu ztělesňuje představu školy orientované do budoucna jako set nástrojů; otevřenou, flexibilní strukturu. Hlavní strategie jsou založeny na realizaci jednoduchých, ale expresivních budov, které podporují flexibilitu a udržitelnost, definují atraktivní venkovní prostory. Měřítko a materialita jsou harmonicky vetknuty do urbánního kontextu. Dva zásahy nacházejí propojení v rovnováze jejich zelených prostor, do kterých jsou směřovány všechny vstupy. Materialita a barevnost jsou hlavním tématem pro realizaci obou staveb, s podobným postojem, různými výsledky, ovlivněny městským kontextem a kontextem zelených prostorů.

Hodnocení poroty

Návrh citlivým způsobem rozvíjí stávající stavební strukturu místa. Rozšíření odpovídá charakteru rezidenční čtvrti, městských vil v zahradách. Základní prostorové schéma nabízí jasnou orientaci v domě a umožňuje variabilitu funkcí dle potřeb základní školy nebo gymnázia.

Řešení fasád vyzařuje skromnou kultivovanost a dobře odráží atmosféru vzdělávací instituce. Stavbu je možné částečně provádět za provozu školy. Přístavba je uměřená možnostem městské části Troja.

Porota doporučuje v další práci na návrhu dopracovat vnitřní dvůr školy a zaměřit se na jeho větší přehlednost. Lépe zapojit nové schodiště a cestu školáků do základní školy v přístavbě, alternativně také do scénáře společných prostor.

Návrh společenského domu přináší do místa silný názor instituce jako lehkého přízemního pavilonu, který využívá potenciál zahrady. Dispoziční schéma je základní a přehledné. Porota doporučuje dopracovat vztah společenského domu k vyvýšené ulici Trojská s důrazem na veřejný prostor ulice a předprostorů domu.

Návrh nejvyšší měrou naplnil očekávání poroty vzhledem k požadavkům zadání a hodnotícím kritériím. Investor s architektem mohou s programem dále velmi dobře pracovat, aniž by narušili základní architektonický princip návrhu.

2. Cena

Petr Průša, Michaela Horáková, Sasha Derkach, Dmytro Matviishyn; Praha – Česko

Studie předkládá řešení rekonstrukce, dostavby původní budovy a nového objektu Trojské školy. Návrh staré školy rozšiřuje kapacitu díky nově vzniklému křídlu. To svou vizuální podobou a tvarem respektuje stávající stav. Přirozeně dotváří půdorysný a objemový charakter. Organizace vnitřních prostor umožňuje logický systém obou provozů škol. Celá koncepce utváří plnohodnotný soukromý parter pro volnočasové aktivity. Nová budova, na dalším pozemku, je navržena s ohledem na množství umístěných programů. Základní hmota kvádrů obsahuje boxy, které jsou naplněny konkrétními funkcemi, zelení a interaktivními plochami. Návrh obou staveb zprostředkovává originální přístup k pojetí školního prostředí formou příjemné, moderní a reprezentativní architektury.

Hodnocení poroty

Návrh porotu zaujal hlavně jednoduchostí a samozřejmostí, se kterou přistupuje k zadání soutěže. Usazuje hmotu přístavby na západ stávající budovy a rozšiřuje školu o nové křídlo, které přirozeně dotváří prostor školního dvora. Rozšíření poskytuje nový hlavní vchod základní školy z ulice Trojská, čímž škola získává adekvátní vstup. Nový objem školy má přiměřené dimenze a vytváří robustní dispozici, která dokáže flexibilně reagovat na vývoj potřeb školy. Směrem na sever je umístěna komunikace, která se velkoryse otevírá k prostoru za školou. Návrh dále přesvědčuje skrze řadu citlivých intervencí v interiéru stávající budovy.

Nový objekt na pozemku 294/1 je členěn jako konglomerát objemů či „boxů“, čímž reaguje na měřítko vilové čtvrti. Program je v této prostorové struktuře logicky poskládaný a doplněn novými funkcemi, které dodatečně budovu aktivují.

Přepracování by vyžadovala zejména západní fasáda přístavby, která není vyhovující pro učebny a také je nejasný její konstrukční princip. Citace diplomatické čtvrti u fasády nové budovy se zdá, s ohledem na jinou

funkci, příliš doslovná, možná zbytečná. Porota do budoucna doporučuje projekt prezentovat pomocí čitelnějších plánů. Návrh vysokou měrou naplňuje očekávání poroty vzhledem k požadavkům zadání a hodnotícím kritériím. Porota předpokládá, že investor s architektem mohou s programem dále dobře pracovat, aniž by narušili základní architektonický princip návrhu.

3. Cena

MAS Architects / Milda Naujalyte, Arminas Sadzevicius; Kodaň – Dánsko

Cílem návrhu je integrovat rozšíření školy do struktury zahradního města, zesílení vyvýšení ulice a zachování zeleně a zároveň zajištění dvou samostatných vstupů do škol a sportovní haly. Existující sportovní hřiště je kreativně začleněno do návrhu. Budova s novou aulou je formována způsobem, který zdánlivě kopíruje tvar terénu. Obě budovy představují kompaktní, robustní konstrukce s ikonickými prvky.

Hodnocení poroty

Návrh předkládá komplexní názor a přesvědčivé zpracování úkolu. To porota velmi oceňuje. Zároveň si je vědoma úskalí, která jsou s prezentovaným přístupem spojena.

Z hlediska urbanismu jsou nové objemy příliš rozlehlé, zejména s ohledem na odstupy od hranic pozemků v případě přístavby školy, i od okolní zástavby. Těsná blízkost budovy u ulice Nad Kazankou ze západní strany je problematická. V případě dopracování je dle názoru poroty nutno tuto poznámku do návrhu zapracovat. Práce s terénem je přirozená v případě novostavby kulturního centra. Nicméně u přístavby školy je otázkou, zda je umělé vytvoření roviny pod domem, návazně pak svahu od nového objektu k ulici Trojská, adekvátní a zda by nebylo možné tento prostor využít efektivněji.

Fasády s ohledem na prezentovaný detail působí přesvědčivě. V případě školy bude nutné jejich dopracování s ohledem na program budovy. Komunikační krček elegantně obaluje problematickou dvorní fasádu stávajícího objektu, což je v koncepční rovině velmi přínosné, v konkrétní podobě bude nutné prokázat bezproblémovost tohoto prvku. Vstup do základní školy se zdá být na první pohled přesvědčivý. Jeho odsunutí do ulice Nad Kazankou však komplikuje přesun menších dětí do jídelny.

Přestože návrh vykazuje provozní i objemové nepřesnosti, vnímá porota výraznou schopnost autorů hovořit kultivovaným architektonickým jazykem, což potvrzuje mj. rozsah a úroveň odevzdané práce. Návrh značnou mírou naplňuje očekávání poroty vzhledem k požadavkům zadání a hodnotícím kritériím. Porota předpokládá, že investor s architektem mohou s programem dále pracovat, aniž by narušili základní architektonický princip návrhu.

Výsledky soutěže, všechny zaslané návrhy a protokol o průběhu soutěže jsou dostupné na webu soutěže.

Nadace Proměny Karla Komárka do konce roku rozhodne, jestli Most získá peníze na obnovu parku střed v centru města

RÁDIO, Datum: 19.10.2018, Zdroj: ČRo Sever, Strana: 3

Jana MORAVCOVÁ, moderátorka

Nadace Proměny Karla Komárka do konce roku rozhodne, jestli Most získá peníze na obnovu parku střed v centru města. Až 25 milionů korun nadace poskytuje na vyhlášení architektonické soutěže, projekt i na samotné práce. Bude se rozhodovat mezi Mostem a Ostravou-Porubou. Říká za nadaci Jana Říhová.

Jana ŘÍHOVÁ, nadace Proměny Karla Komárka

Nejde ovšem o soutěž, že by města soutěžily kdo z koho, ale skutečně my budeme vyhodnocovat, jak se podařilo naplnit ty naše podmínky, možností je několik, možností, že budou pokračovat obě města nebo jedno z nich, nebo také nikdo. V případě, že bude pokračovat kterékoliv z měst, tak na každé počítáme příspěvek do výše 25 milionů korun.

Igor Machata vítězem 19. ročníku Přehlídky diplomových prací [URL](#)

WEB, Datum: 23.10.2018, Zdroj: asb-portal.cz, Návštěvnost: 97 182

Místa na pokraji zájmu, přiměřené a invenční zásahy do problémových částí městského organismu, provokativní

výzva k otevření zakonzervovaného areálu v historickém centru, poetické oživování krajiny, ale i syrové útočiště pouliční mládeže – taková byla témata diplomových prací finalistů 19. ročníku Přehlídky diplomových prací.

Tu každoročně pořádá Česká komora architektů se záměrem porovnávat úroveň kvality studia na vysokých školách architektury a příbuzných oborů. V letošním ročníku se o ocenění ucházelo 98 diplomantů. Vítězem se stal Igor Machata s projektem OKDR 2.0 obhájeným na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze. Jeho práci vedli Ivan Kroupa a Jana Moravcová.

Práce hodnotila odborná porota v čele s předsedou Pavlem Pijáčkem. Dalšími členy byli architekti Tomáš Bezpalec, Lukáš Brom, Ida Chuchlíková a Vojtěch Kaas. Porotci posuzovali především architektonickou kvalitu předložených prací.

„Zaměřili jsme se na přesvědčivost konceptu, jasný vztah k danému místu, odpovídající funkční a hmotové řešení. Dále jsme vyhledávali aktuální témata, která v současnosti rezonují, a nakonec jsme velmi opatrně posuzovali způsob prezentace,“ přiblížil Pavel Pijáček.

Co se týče témat, porota konstatovala, že „největší oblibě se mezi studenty a vedoucími ateliérů těší drobné urbanistické celky včetně veřejného prostoru, doplňování historických struktur měst domy nejrůznějších typologií, revitalizace nefunkčních průmyslových areálů a rekonstrukce památkově chráněných objektů.“

Experimentálních prací s tendencí provokovat bylo pomálu, avšak o to větší radost jejich posuzování porotě dle vlastních slov přinášelo. Výběr oceněných prací pak podle porotců zahrnuje různorodou tematickou skladbu projektů.

První cenu a Hlavní cenu společnosti Olympus získal absolvent Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze Igor Machata s projektem OKDR 2.0. Pod vedením Ivana Kroupy a Jany Moravcové hledal potenciál místa pohybujícího se na pokraji zájmu – lokality v bratislavské městské části Ružinov.

Porota vyzdvihla, že „autor vnímá příčiny i širší urbánní kontext a s torzem Domu kultury vědomě pracuje jako s potenciálem nedokončenosti, která se stává jejím hlavním východiskem. Na místo principu tabula rasa nabízí cestu vrstvení a hledá způsob, jak uchovat přítomnost v nevyslovení definitivní formy, avšak při zdůraznění podstatného.“

Vítězný projekt získává finanční odměnu ve výši 25 000 Kč a fotoaparát od společnosti Olympus.

Druhou cenou byl oceněn Ondřej Blaha za práci Palmovka zpracovaný pod vedením Michala Kuzemského na Fakultě architektury ČVUT v Praze. Podle poroty si autor zvolil aktuální téma a uchopil je i přes problematičnost řešeného území s lehkostí a až přirozenou samozřejmostí.

Oceněný projekt získává finanční odměnu ve výši 15 000 Kč.

Třetí pozice udělila porota v letošním ročníku hned dvě. První z nich putovala k absolventovi Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze Jakubu Herzovi za projekt Resuscitace areálu České obce sokolské na Malé Straně. Pod vedením Jana Šépy dle hodnocení porotců citlivě pracoval s historickými objekty a nenásilně do nich začlenil tolik potřebné funkce. Skrz transformaci areálu předložil „nabídku“ k podpoře sokolské činnosti a oživení dnes nefunkční základny.

Třetí cenu získala také Klára Jeníková za svoji diplomovou práci Subcentrum Klamovka – Nové lokální centrum v Plzeňské ulici obhájený na Fakultě architektury ČVUT v Praze. Pod vedením Borise Redčenkova autorka dle názoru poroty s velkým přehledem vytvořila nové lokální centrum na komplikovaném místě v Plzeňské ulici v Praze. Navrhla citlivou konverzi původní vozovny, kterou hravě rozvinula dostavbou objektu galerie.

Oceněné projekty získávají finanční odměnu ve výši 10 000 Kč (5 000 Kč každý).

Porota udělila také dvě čestná uznání. Jedno z nich získala Lenka Milerová z Akademie výtvarných umění v Praze za projekt Kotěra, Gočár a Já – Aktualizace Školy architektury AVU vedený Emilem Příkrylem. Porota ocenila způsob práce při hledání odpovídající formy pro poklonu mistrovské Školy architektury.

Druhé čestné uznání si odnesla Barbara Poláková, studentka Tomáše Novotného, Jakuba Koňaty a Tomáše Zmeka na Fakultě architektury ČVUT v Praze za diplomní projekt Bývanie 2018. Porotci vyzdvihli jasné koncepční myšlení autorky i architektonickou kvalitu návrhu.

Zvláštní cenu společnosti Cegra obdržela Štěpánka Úlehlová za práci Městský dům Kutná Hora. Absolventka Fakulty architektury ČVUT v Praze z ateliéru Tomáše Novotného, Jakuba Koňaty a Tomáše Zmeka se podle poroty zevrubně seznámila s historií a vývojem města a konstatovala důsledky pro městskou

strukturu, zástavbu i život města. Potenciál řešeného místa naplnila Městským domem.

Oceněný projekt získává licenci na použití softwaru ArchiCAD.

Zvláštní cenou Českých center ohodnotila porota Michaelu Říhovou z Fakulty umění a architektury Technické univerzity v Liberci. Její diplomová práce Sudetskou krajinou Horního Vítkova se věnovala oživení krajiny na česko-polském pomezí formou obnovy nepoužívané historické komunikační sítě. Porota ocenila téma práce vedené Romanem Janem Hendrychem, promyšlený hlavní motiv i působivé detaily.

Oceněný projekt získává týdenní stáž v jednom z evropských Českých center.

Zvláštní cenu společnosti Heluz obdržela Milada Vorzová za projekt Areál bývalé Neubertovy tiskárny – Bytový dům s ateliery. Absolventka Fakulty architektury ČVUT v Praze z ateliéru Tomáše Novotného, Jakuba Koňaty a Tomáše Zmeka ve své práci podle poroty příkladným způsobem pochopila a využila kontextu městské struktury, vlastního místa, terénu a jeho výškových změn, parku a v neposlední řadě výhledů.

Oceněný projekt získává cestu na stavební veletrh v Mnichově.

Kdo vychází nejlépe z celorepublikového srovnání? Celorepublikové srovnávání je důležitým nástrojem pro zjišťování úrovně absolventů a umožňuje zpětnou vazbu jednotlivým školám. Samozřejmě je potřeba brát v potaz, nakolik je „vzorek“ – účastníci přehlídky, reprezentativní.

Porota i letos ve své hodnotící zprávě konstatovala, že „rozdíly v kvalitě prací jednotlivých škol a vedoucích ateliérů byly zjevné.“ Nedostatek přesvědčivých prací byl podle porotců v oboru zahradní a krajinářské tvorby, který „zachraňovaly pouze výjimky.“ Mezi oceněnými (a co se počtu týče, tak i účastníky) opět dominovaly pražské školy – Fakulta architektury ČVUT v Praze, Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze a Akademie výtvarných umění v Praze.

Jedinou výjimku tvořila práce absolventky Fakulty umění a architektury Technické univerzity v Liberci. Přehlídka diplomových prací může naznačit také kvalitu konkrétních ateliérů – i letos viditelně uspěli diplomanti ze stejných ateliérů, jako v předchozích ročnících. „Kromě splnění všech podmínek, které jsme na ně kladli, je z nich patrně vysoké nasazení a poctivý přístup autorů i vedoucích prací,“ uvedli porotci na adresu oceněných autorů.

Předáním cen to nekončí! Stejně jako v uplynulých ročnících pokračuje virtuální galerie na www.diplomy.cz, kde jsou zároveň uveřejněny všechny oceněné práce předchozích ročníků Přehlídky. V Kanceláři ČKA je zároveň k dispozici i katalog výstavy.

Autorské zprávy a hodnocení poroty1. cena: IGOR MACHATA, OKDR 2.0

(UMPRUM, vedoucí práce prof. Ing. arch. Ivan Kroupa, Ing. arch. Jana Moravcová)

Autorská zpráva: Konflikt, fragment, vrstvy Začalo to miestom. Chodím často okolo no nikdy nie priamo tam. Ale vždy tuším, že tam už nie je to čo tam bývalo. Jeho bývalá prítomnosť visí vo vzduchu, vytvára zvláštne napätie. Vnímam ho niekde v pozadí, keď cestujem okolo v električke. Tu to je, tu to má byť. No nič tu nie je. Miesto v Bratislave s významnou polohou v rámci mesta, na križovatke jej hlavných osí, s dobrým napojením na medzimestskú štruktúru.

Miesto v Ružinove, na rozhraní štyroch kvadrantov sídliska, jeho centrum. Je to dynamické miesto. Miesto kde sa vrstvia rôzne časové stopy, a konfrontujú dobové predstavy o spoločnosti. Predmoderná doba, rameno Dunaja, vidiek. 60te roky, tabula rasa, výstavba sídliska. Výstavba občianskych stavieb sa oneskorila o dve dekády. V území zatiaľ ostáva fragment pôvodnej vidieckej zástavby. Nastáva prvý konflikt, stret rôznych dôb a predstáv o spoločnosti.

80te roky, dobudovanie objektov občianskej vybavenosti. Architekti vyhodnocujú experiment sídliska. Vzniká projekt, ktorý si zakladá na napravovaní nedostatkov modernistickej výstavby. Ružinovský dom kultúry a obchodný dom sú dva samostatné projekty, koordinované spoločne, stojace spolu na vyvýšenom sokly. Vznikla tu nová výšková úroveň, pravdepodobne na zdôraznenie kultúrneho významu funkcie, no možno aj ako gesto vymedzujúce sa voči nedávnej minulosti, naznačujúce zmenu zmysľania a nový prístup k architektúre. Nové milénium, starý dom. Veľké ambície vytvoriť najväčšie obchodné centrum na Slovensku práve tu. Nový projekt sa začal čiastočným rozobraním prefabrikovaného skeletu a stavebnou jamou pre jeho rozšírenie. Rok 2008 kríza, bankrot krycej banky, nedostatok prostriedkov investora a krach celého projektu, po ktorom ostala kostra bývalého domu a stavebná jama.

10 rokov nečinnosti človeka a prirodzená degradácia skeletu premieňa v ruínu. Dom sa stal pravou postmodernou, nefalšovanou kulisou, predmetom kolektívnej pamäte, nemieneným pamätníkom globálnych

udalostí a ľudskej nenásytlosti. V jame prirodzenou sukcesiou vzniká krajina, aj Dunaj je tu stále prítomný. Miesto ma fascinuje vo svojom súčasnom stave. Má silnú prítomnosť, sprítomňuje minulosť. Prázdnota a ruina umožňujú osobnú interpretáciu, vyvolávajú predstavy o minulosti, potenciálnej budúcnosti, vizualizujú plynutie času. Táto vlastnosť miesta s jeho čsovými stopami sú cenné, obzvlášť v kontextoch sterilných sídlisk. Degradácia sa však šíri do okolia a paralyzuje priestor. Miestni ho nenávidia, dali mu ľudový názov Hirošíma. Územie má byť centrom sídliska, miestom pre Bratislavu, no nie je ním. Je nutné z neho spraviť prístupný verejný priestor. Cieľom projektu sa stáva sprístupnenie miesta verejnosti, sprostredkovanie zážitku z priestoru, snaha o ponechanie kvality a otvorenosti pre individuálnu interpretáciu. Ako zmeniť a pritom zachovať. Vzájomné konflikty fragmentov prítomných časových stôp, vrstevnatosť ktorá je zakorenená v samotnom mieste, sa premieta do novej vrstvy a definuje návrh.

Riešenie Územie je zložené z viacerých autonómnych prvkov. Spolu tvoria funkčné územie. Viac sa zaoberám priestorom jamy a ruiny skeletu.

Park, zastávka, križovatka, uličný profil

Križovatka ako rozhranie štyroch parkov. Riešený park ako funkčná voľná plocha, predpolie Domu kultúry. Park sa tradične využíva na sezónne podujatia ako cirkus, hody, a putujúce zábavy. Tieto funkcie považujem za vhodnú atrakciu od chrbtice sídliska. Čo potrebuje je kultivácia zelených a spevnených plôch.

Zmena nosného systému MHD a presunutie prestupnej zastávky na os centra podľa územného plánu.

Navrhujem pokračovať v existujúcom koľajovom, prízemnom spôsobe dopravy. Stváranie predstavy o novej zastávke ako dynamického, lineárneho nástupišťa. Nová križovatka ako bezbarierový a zdieľaný priestor, ktorý núti účastníkov premávky rešpektovať sa navzájom.

Riešenie nového uličného profilu, vychádzajúci z územného plánu, ako takmer okamžite zrealizovateľný zásah. Hierarchizácia priestorov, pridanie pozdĺžneho parkovania na Tomášikovej, ktoré chráni novú cyklotrasu.

Dom kultúry Projekt

Domu kultúry, bol realizovaný s priestorovými rezervami. Voľné podlubie domu, bolo časom vyplnené doplnkovými funkciami. Schopnosť domu zniesť parazitovanie iných funkcií považujem za jeho architektonickú kvalitu. Ich súčasné stváranie je otázne, nevhodne zasahujú do objektu, potláčajú jeho formu a význam. Pri, v budúcnosti, plánovanej rekonštrukcii navrhujem prestavbu parazitov a nastavení parametrov prí ďalších dostavbách – rešpektovanie pôvodnej formy domu. Namiesto priestoru dnes cestovnej kancelárie, navrhujem dostavbu zázemia malej sály, ktoré dnes absentuje a komplikuje jej prevádzku.

Námestie, jama a ruina Jama/1pp

Jama ako nová výšková úroveň v území, vrstva súčasnosti. Sledujem časom prirodzene vzniknuté kvality. Sledujem hrany jamy, a podporujem ich charakter. Nová vrstva sa prítomným kvalitám vyhýba, rešpektuje a rámuje ich. Ponechané kvality a charaktery hrán z časti definujú nové funkcie. Jama ako ihrisko, skatepark, športovisko, parkovisko.

Tieto funkcie sa navzájom čiastočne prelínajú, zasahujú do seba, vytvárajú priestor pre náhodu a podnety. Časti fragmentov skeletu v tejto úrovni ponechávam v exteriéry, stávajú sa súčasťou verejného priestoru a nových funkcií.

Ruina/obchodný dom/1pp Sledujem projekt pôvodného obchodného domu, hodnotím ho ako kvalitnú, progresívnu architektúru. Definujem nosné koncepčné priestorové prvky domu, ktoré sú vďaka ruine skeletu stále prítomné, nový návrh ich nasleduje. Nové konštrukcie nadväzujú na modul skeletu. Skelet ponechávam tam kde sa dnes najlepšie prejavujú jeho kvality ako ruiny 2pp – 1np. Jeho rozobrané prvky čiastočne recyklujem v novom návrhu. V rámci ruiny umiestňujem funkciu 50 m plaveckého bazéna.

Konštrukcia bazéna je previazaná s ruinou, "zalieva" ju, a z časti ruinu prezentuje. Činnosť plávania ako sústredená individuálna aktivita, fyzická námaha a mentálna očista podporuje zážitok z priestoru ruiny skeletu. 50 metrový plavecký bazén s 10 dráhami, ako jeden z troch takých bazénov v Bratislave, patrí k najväčším z nich. Ako jediný bazén v Bratislave umožňuje hru vodného póla v oficiálnych požiadavkách.

Parter Nové námestie ako strecha parkoviska s rozkladateľnými trhovými stánkami. Aktívny parter objektu bazénu s priehľadom do bazénovej haly.

Kraba 2-3 np Nový priestor, oceľová priehradová konštrukcia, dopĺňa pôvodný výškový objem domu, zastrešuje bazén a ruinu pod ním. Priestorovo štedrá hala s voľnou dispozíciou, otvorená využitiu, nateraz

nedefinovaná funkcí. Umělé a nedefinované prostředí krabice jako odpověď na zamyslení sa nad typologií obchodního domu. Ako nestála typológia, na pokraji svojej ďalšej reformi.

Nakupovanie sa vytráca z fyzického priestoru, hľadáme za neho náhradu. Strecha krabice ako nová verejne prístupná úroveň. Fasáda krabice pozostáva z recyklácie stropných panelov prefabrikovaného skeletu, ako ďalšia vrstva práce s ruinou, a pokračovanie v pôvodnom riešení domu, ktorý ako prvá stavba použila tento spôsob využitia stropných panelov systému INTEGRO. Tento prvok je prítomný na mieste aj dnes

Hodnocení poroty: Vítězný projekt porota vnímá jako manifest v přístupu k potenciálu míst pohybujících se na okraji zájmu. Míst, která v sobě často zhmotňují nenaplněné vize předchozích generací a zrcadlí vývoj měnících se společenských tendencí i priorit. Jak navázat tam, kde předchází přístup obsahově i morálně zestárl ještě v procesu samotného zrození?

Autor vnímá příčiny i širší urbánní kontext a s torzem Domu kultury vědomě pracuje jako s potenciálem nedokončenosti, která se stává jejím hlavním východiskem. Na místo principu tabula rasa nabízí cestu vrstvení a hledá způsob, jak uchovat přítomnost v nevyslovení definitivní formy, avšak při zdůraznění podstatného.

K předchozí doplňuje další vrstvu stále nedokončeného příběhu, díky němuž vzniká autentický, nepřikrášlený svět, který předchází tomu, co teprve přijde. Porota oceňuje celkové nepravoplanové pojetí i hledání smysluplného potenciálu v prostorách, které pozbyly svého původního významu.